

DEBRECZEN

szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Blkabérbáz),
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékhálózat)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

XX. évf. 282. sz. 1943. december 14 kedd

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Nyugateurópai inváziós-tervek előtérben

A szovjet azzal biztatja katonáit, hogy szövetségesei a nyugati partraszállási terveket hamarosan végrehajtják ~ Rommel Dániából Norvégiába utazott, a védelmi berendezések megszemlélésére Moszkvában aláírták az orosz-csehszlovák egyezményt ~ Tito „jugoszláv kormányt” alakított Törökország nem lép be a háborúba ~ Váltakozó heves harcok a keleti fronton

A hadihelyzet nem tüntet fel nagyobb változást, de a bekövetkező eseményeket feszült figyelem előzi meg.

A harcok középpontja a keleti arcvonalon ezidőszerint a kiowgrádi terület, ahol az oroszok messzemenő célokat tűztek ki maguk elé, vagy magát a várost akarják kézrekeríteni, vagy annak megkürölésével akarnak előrenyomulni. Mint más szakaszokon, itt is a szovjet támadásokat német ellentámadások váltják fel, úgyhogy még nem lehet tisztá képet alkotni a helyzetről.

Az olasz harctéren említésre méltó esemény nem történt.

Német katonai részről utalás történt a Balkánon végbemenő harcokra is. A Balkánon nincsen összefüggő arcvonalról szó, a harcok egyes helyeken egymástól meglehetősen elszigetelve folynak.

A katonai helyzettel kapcsolatosan a német birodalmi külügyminiszteriumban említést tettek a londoni „Exchange Telegraph” egy híradásáról, amely szerint az orosz rádió a hivatalos Tassügynökség egy hivatalos nyilatkozatát közölte az orosz néppel, főleg a fronton harcoló katonákkal. Az oroszok és szövetségeseik — mondja a kiáltvány — szilárdan elkölték, hogy partraszállási terveiket most már hamarosan végrehajtják. Az arcvonalon a hadműveletek időpontjára nézve is megállapodás jött létre. E siker immár biztosítva van, Németország felett kimondották a halálos ítéletet. A birodalmi külügyminiszteriumban ehhez a kiáltványhoz azt a megjegyzést fűzik, hogy ezzel az orosz katonákat akarják felvillanyozni, de egyúttal nyílt bevallása is annak, hogy mindazok a remények, amelyek a szovjet saját arcvonalán eddigi harcainak eredményehez fűzött, meghiúsultak. Amit a szovjet nem tudott saját harcterein megvalósítani, azt most a Nyugat-Európában tervezett inváziótól várja és reméli.

Az inváziós kísérletekre felkészülnek német részről. A német közvélemény most értesült arról, hogy Rommel tábornagyot, aki szeptemberben az Észak-Olaszországban felvonult német hadservecsoporthoz parancsnok volt, úgy látszik, új parancsnoksággal bízták meg. Erre következtetnek abból, hogy Rommel megszemlélt a dániai védelmi berendezéseket. Rommel új megbízatása valószínűleg nem korlátozódik a dániai védelmi rendszer felülvizsgálására, hanem hogy nincs alap arra, hogy a nyugati arcvonal eme szaká-

szának a német hadvezetőség akut jelentőségei tulajdoníthatson.

Tekintettel arra, hogy a teheráni értekezlet után sokkal közelebb került további szövetséges kezdeményezések lehetősége, a német védelmi készültség inkább más, potenciálisabb arcvonalakra terjed ki. Ezért indokolt az a feltevés, hogy Rommel megbízatása a német csapatok által megszállt ellentámadások megvizsgálására nem csupán a dániai szakaszra korlátozódik. És valóban azóta már híre jött, hogy Rommel Norvégiába utazott az ottani védelmi berendezések megtekintésére.

Törökország

Állásfoglalásáról még egy jelennek meg a magyar sajtó és külföldi sajtó tudósítások a kiáltványban.

Salter, a „Daily Telegraph” ankarai tudósítója terjedelmes tudósításban határozottan annak a véleményének adott kifejezést, hogy Törökország nem szándékozik belépni a háborúba és saját kezdeményezéséből semmieset sem indít háborút Németország ellen. Ezzel szemben bizonyosnak látszik, hogy Anglia, Amerika, sőt a Szovjet-Unió is elfogadta azokat a javaslatokat, amelyeket İnönü elnök a korábbi megbeszélések és a kairói határozat alapján tett. Ebből arra lehet következtetni, Törökország hajlandó támogatni a szövetségeseit, azonban oly módon, hogy ezáltal ne szolgáltatson Németországnak okot esetleges beavatkozásra. Nem valószínű, hogy Törökország az angolszászoknak légi kikötőket bocsát rendelkezésre az égeitengeri szigetek elleni hadműveletekhez, ezzel szemben szolgálhat a szövetségeseinek azáltal, hogy a semlegesség előírásait nem kezeli túlságosan szigorúan a szövetséges repülőkkel szemben. Megkönnyíthet például a szárazföldi átmeneti forgalmat a középkori és fekete-engeri orosz kikötők között. A tudósító véleménye szerint a kairói megbeszélés eredményeképpen valóban közeledés jött létre Törökország és a Szovjet-Unió között a Balkán háború utáni státusa tekintetében. Kezal Ataturk óta Törökország lényegében balkáni hatalomnak tekintik magát és nagy súlyt fektet arra, hogy a Balkán ne legyen túlságosan erős nagyhatalmi befolyás alatt és főképpen attól tart, hogy Európa határán is rá fog nehezedni a Szovjet-Unió nyomása. Ha most az orosz ellentéteket sikerül kiküszöbölni, akkor fel kell lépnie, hogy İnönü Kairóban bizo-

nyos biztosítékot kapott az orosz szándékok tekintetében, amelyek Törökország aggodalmait eloszlatják. Ezek a biztosítékok a moszkvai és teheráni értekezlet olyan határozataira vezethetők vissza, amelyeknek részleteit nem tették közzé.

A török politikának a kairói megbeszélések utáni további alakulását illetően a berlini Wilhelmstrassen szombaton kijelentették, Menemendzsoğlu török külügyminiszter nyilatkozatai után most már elmondható, hogy Törökország politikája nem változik. Törökország külpolitikáját İnönü hűles államvezetése és a köztársasági párt megállapított elvei határozzák meg. Törökország tehát továbbra is visszautasít minden kísérletet, amely arra irányul, hogy háborúba keverjék, amitől semmit sem nyerhet.

A Benes

által kötött szovjet-csehszlovák egyezmény is egyik láncszeme az orosz politika érvényesülésének. Az egyezményt, mely húsz évre szól, tegnap írták alá. Jellemző errenézve egy angolszász hírtörzs magyarázata. Az „Exchange Telegraph” moszkvai munkársa az orosz-csehszlovák egyezmény aláírása alkalmával beszélgetést folytatott magasrangú orosz diplomatákkal és Beneshez közelálló személyiségekkel. Ezeknek a hivatásos diplomatáknak véleménye szerint az egyezmény jelentősége abban áll, hogy a Szovjet-Unió egyébként a moszkvai és teheráni határozatoknak megfelelően újabb lépést tesz az európai ügyekben való teljes részvétel felé. A szerződés aláírása bizonyítja, hogy Oroszország a háború után igen jelentős szerepet fog játszani az európai kontinensen. A Szovjet-Uniónak és Csehszlovákiának közös határa van és mindkét államnak érdeke, hogy e területi adottság szoros együttműködésre vezessen — írja az angol tudósító Moszkvából.

Sajtójelentések szerint az orosz-cseh szerződés többek között a következő határozatokat foglalja magában: A Szovjetunio és Csehszlovákia a végső győzelemig folytatja a háborút Németország és szövetségesei ellen. A két állam közösen cselekszik és egymást kölcsönösen támogatja. A háború befejezése után a két állam azonnal szoros gazdasági együttműködésre lép. A Szovjetunio és Csehszlovákia kölcsönösen nem avatkoznak egymás belpolitikai ügyeibe. Azokat a szomszédállamokat, amelyek nem állanak szövetségben Németországgal, felszólítják, hogy csatlakozzanak a szövetséghez. Benes a sajtó képviselői előtt ki-

jelentette, hogy ennek a szerződésnek az aláírásával Oroszország és Csehszlovákia visszatért a háború előtti politikához. — A Szovjetunio és Benes között aláírt szerződés a birodalmi külügyminiszterium véleménye szerint azt bizonyítja, hogy Benes a háború után Európában különleges szerepet kíván játszani, mégpedig a szovjet terjeszkedés útöröjének szerepét. A Wilhelmstrasse véleménye szerint világosabban nem is fogalmazhattak volna meg azt a közleményt, hogy a Szovjetunio ellene van minden olyan törekvésnek, amely a hatalmi terjeszkedésnek ellenszöveg, vagy annak útját állaná. A nyugati határon fekvő államokat csupán ugródeszkának használja további terjeszkedés céljából nyugat és délnyugati irányba.

Tito,

a szerb partizánvezér mind nagyobb politikai súlyra kezd szert tenni, ami Moszkva beavatkozására vezehető vissza. A török rádió közlése szerint a szovjet kormány elhatározta, hogy Tito kormányát Jugoszlávia törvényes kormányaként ismeri el. A szovjet befolyás mindjohabban kezd érvényesülni a szövetségeseik balkáni politikájában.

Az „Observer” diplomáciai szerkesztője rámutat arra, hogy Péter exkirály még mindig nem foglalt állást Tito ideiglenes kormányával kapcsolatban. A lap lehetségesnek tartja, hogy Péter exkirályt a kairói kormány elejti és hogy az ideiglenes kormány Jugoszlávia törvényes kormányának ismeri el.

A bulgáriai helyzet

kikristályosodik. A bolgár kormány majdnem valamennyi tagja vidéki körutat tett a hét végén. Bozsilov miniszterelnök Kristov belügyminiszterrel együtt Plovdivban nagygyűlést vett részt a mindkettő felszóltak. Bozsilov miniszterelnök plov-

divi beszédében hangoztatta, hogy a bolgár külpolitikát sohasem az érzelgek irányították, hanem kizárólag a józan ész. A külpolitika minden mozzanatát a legapróbb részleteig átgondolják. Az ország lakosságának 99 százaléka helyesli ezt a külpolitikát. A bolgár nép békekedvelő és dolgos s egy persemnyi idegen földet sem követel magának. Nem kívánhatja azonban senki a bolgár néptől, hogy öngyilkosságot kövessen el és lemondjon nemzeti eszményeiről. Bulgária politikája erkölcsileg kifogástalan, őszinte és mértékletes. A nemzeti egységért hősi halált halt bolgárok emléke azonban megköveteli, hogy Bulgária megvédje a jogos igényeit. Aki megfélemlíti a hősokeket, az könnyen idegenek zsákmányává válik. Ha a bolgár népet önvédlemre kényszerítik, akkor fegyverrel a kezében fog harcolni. A miniszterelnök végül a kis nemzetek jogairól szólott szóra és leszögezte, hogy nem lehet tartós béke a világon a kis népek jogainak biztosítása nélkül. Bozsilov azzal fejezte be beszédét, hogy egységre szólította fel a bolgár népet.

Felsőalt a plovdivi gyűlésen Kriston belügyminiszter is és leszögezte, hogy Bulgária nem ajándékképpen kapta a nemzeti egységet, hanem hősök zászlóira és vérvél harcolta ki. Minden bolgár készen áll arra, hogy most is harcoljon az országához tartozó területek megtartásáért és ha kell, életét is feláldozza. Az ellenség Bulgária határát csak tűzifával fogja holttesten keresztül lépétténi. Könyörtelenül eltávolítják az úthól mindazokat az elemeket, akik zavarni akarják a kormányt ezt a politikáját.

A tartalékosok szövetségének elnöke, Vasilev ezredes és hangozson visszautasította az ellenséges propagandának azt a követelését, hogy írítsék ki haladéktalanul a bolgár csapatok Macedóniát és Tráciát.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A Krinográdi szakaszon és Cserkaszinnál az ellenség vasárnap is számos támadást intézett váltakozó erővel. A súlyos elhárítóharcok nem csökkenő erővel folynak tovább.

A Zsitomirtól északra levo térségben a szovjet az újonnan odavont erővel heves ellentámadást kezdett, de visszavertük. Csapataink ismételt támadást indítottak és szétverték egy ellenséges hidtöt a terev nyugati partján.

Az Itmen tőltől északra egy va-

dász hadosztály rohamcsapatát meglepetésszerűen betörték egy jól kiépített ellenséges támaszpontba. Egy szovjet zászlóaljából álló legénységet rövid heves harc után megsemmisítettünk, vagy foglyul ejtettünk.

A keleti arcvonal többi részén

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KESZIT

VASARNAP IS NYITVA

Könyvel, mérleget készít KÖNYVELÉSI SZAKIRODA Deák Ferenc-utca 2. sz. Telefon: 29.05.

csak helyi jelentőségű harcok folytak. A Kercstől délre folyt

Légítámadás Emden ellen

Berlin, december 13. Szombaton a déli órákban egy amerikai bombázókötelék vadászgépek kíséretében súlyos támadást intézett Emden városa ellen. Német vadászgépek és rombolókötelékek már a berepülésnél felvettek a harcot. Az amerikai légi kötelékekkel és megbízható értesülések szerint legalább 27, főként négymotoros repülőgépet lőttek le.

A támadás kizárólag a város polgári célponyjai ellen irányult. Többek között néhány kórházat is találtak. Az amerikai kötelékek bombáik ledobása után gyorsan eltávolítottak a tenger irányában, de a német vadászok távozásukkor is folyó aták ellenük a harcot. A német légi erő a támadás elhárításánál csekély veszteséget szenvedett. A heves légi harcok során 15

Rommel Norvégiába utazott

Stockholm, december 13. (Bud. Tud.) Rommel tábornagy hétnapi dánia tartózkodása után elutazott Norvégiába, hogy megsejmelje az

Hull nyilatkozata a magyar, bolgár és román hadbalépés evorodúján

Amsterdam, december 13. Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere abból az alkalomból, hogy két éve állt be a adállapot az Egyesült Államok, valamint Románia, Bulgária és Magyar-

Roosevelt Szciliában. Eden és Hoare Gibraltáiban

Stockholm, dec. 13. Az angol hírszolgálati iroda a Fehér Ház közlöménye alapján jelenti, hogy Roosevelt elnök látogatást tett Szciliában. (MTI) A Gibraltári határról érkező jelentések szerint Eden Kairó-ból hazatérében rövid időre

Szaradzsoğlu kedden nyilatkozik

Istanbul, december 13. (Német Távirati Iroda.) Ankarában hétfőn megnyitotta a török sajtó ezidei naggyűlését. Szaradzsoğlu miniszterelnök kedden fogadja a főszervezőket és a napilapok politikai szerkesztőit és nyilatkozik előttük a politikai helyzetről. (MTI) Ankara, dec. 13. Az ankarai rádió vasárnap este közvetítette Szaradzsoğlu miniszterelnök beszédét. Köztársaságunk célja ma az erős és hatalmas Törökország — mondta egyebek között. — A kormány nem fog ha-

A cseh-orsz szerződés aláírása

Genf, dec. 13. Mint a moszkvai rádió jelenti, a szovjet és a csehszlovák kormány között folyó tárgyalások eredményeképpen Moszkvában vasárnap aláírták a két ország barátsági, kölcsönös segélynyújtási és háború utáni együttműködési szerződését. A szerződést a Kremlben írta alá Molotov külügyi népbiztos és Fierlinger rendki-

Tito ideiglenes kormányt alakított

London, dec. 13. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: A délszláv partizánok szélsőséges kommunista csoportjának vezetője, Tito, vasárnap antifasiszta

harcokban különösen kitüntette magát három román hegyi hadosztály Mociulsku vezérőrnagy vezetése alatt. A déltolaszországi arcvonalon a nap nagyobb harci cselekmények nélkül telt el. Néhány ellenséges repülőgép az elmúlt éjjel zavarórepülést végzett a Rajna-wastifáiai iparvidék fölött. A gépek közül egyet lelőttünk. (MTI)

német vadászgép pusztult el. Illetékes helyen a legközelebbben cáfolták az amerikai állítást, hogy a német veszteség ebben a légi ütközetben 138 gép lett volna.

Berlin, december 13. (Német TI.) Az északamerikai bombázókötelékek hétfőn a déli órákban teljesen felhős időben célzás nélkül bombákat dobak egyes városokra az északnémet partvidékekre. Mint az északnémet lakónegyedeket találtak el. Az időjárás következtében az ellenség a tervezett összpontosított támadást kénytelen volt részletvállalkozásokra felbontani. Az északamerikai bombázók erős vadászkísérettel érkeztek és távoztak. A német légvédelmi erők már több négymotoros bombázó lelőését jelezték. (MTI)

Zürich, dec. 13. (MTI) Chlassó-ból jelenti: A barri rádió szerint a Badoglio-kormány tagjai Badoglio elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A belügyminisztérium h. államtitkára beszámolt a Népolyban Sforza gróffal, Benedetto Croceval és más személyiségekkel folytatott tárgyalásairól. Badoglio tábornagy felolvastott egy felhívást, amelyet a körzetvezetőkhez intézett s amelyben felszólított minden hivatalnokot, hogy azonnal térjen vissza hivatárába, különben elbocsátottnak tekintik. Ezután megszavaztak egy rendeletet, amely minden fasisztát kizár a

ot ani védelmi berendezéseket. A tábornagy kíséretében számos magasrangú katonatiszt van.

ország között, nyilatkozatot tett, amelyben többek között kijelentette, hogy ezek az államok sem fogják elkerülni a háború rájuk nézve kedvezőtlen kimenetelének következményeit. (MTI)

mac Arthur — elnökjelölt

Lisszabon, december 13. Stimson amerikai hadügyminiszter rendelkezése folytán az amerikai hadsereg tisztjei is jelölhetik magukat az elnökválasztáson. Ez az intézkedés ösztönzést ad annak a kívánságnak, hogy MacArthur tábornokot a jövő évi választásokon köztársasági elnökjelöltté nyilvánítsák. (MTI)

Szovjet katonai küldöttség az olaszországi harctéren

Zürich, dec. 13. (MTI) Mint Montgomery tábornok főhadiszállásáról jelentik, a napokban egy szovjetorosz katonai küldöttség érkezett a déltolaszországi arcvonalra. A küldöttség vezetője Vasziljev tábornok. A szovjetorosz tiszték előbb Montgomery tábornoknál tisztelegtek, majd kimentek az 5. hadsereghez és Saminónál zuhogó esőben végigjárták a vonalakat. Közben súlyos német tüzérségi

mac Arthur — elnökjelölt

Lisszabon, december 13. Stimson amerikai hadügyminiszter rendelkezése folytán az amerikai hadsereg tisztjei is jelölhetik magukat az elnökválasztáson. Ez az intézkedés ösztönzést ad annak a kívánságnak, hogy MacArthur tábornokot a jövő évi választásokon köztársasági elnökjelöltté nyilvánítsák. (MTI)

Szovjet katonai küldöttség az olaszországi harctéren

Zürich, dec. 13. (MTI) Mint Montgomery tábornok főhadiszállásáról jelentik, a napokban egy szovjetorosz katonai küldöttség érkezett a déltolaszországi arcvonalra. A küldöttség vezetője Vasziljev tábornok. A szovjetorosz tiszték előbb Montgomery tábornoknál tisztelegtek, majd kimentek az 5. hadsereghez és Saminónál zuhogó esőben végigjárták a vonalakat. Közben súlyos német tüzérségi

vényez3 és v'grehajtó szervét, — mondja Tito rendelete. Genf, december 13. (Német TI.) Londonból jelenti: A „Daily Sketch” jelenti, hogy az angol kormány a Tito-kormányról

Churchill 1944-re súlyos harcokat jósol

Kairó, dec. 13. (Bud. Tud.) Churchill miniszterelnök pénteken a brit nagykövetség helyiségeiben bizalmas sajtóértekezletet tartott, amelyen kerekben száz lapudósító jelent meg. A miniszterelnök 40 perces beszámolót tartott a háborús helyzetről, majd nyilatkozott a szö-

Badoglio fasiszta-ellenes intézkedései

Zürich, dec. 13. (MTI) Chlassó-ból jelenti: A barri rádió szerint a Badoglio-kormány tagjai Badoglio elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A belügyminisztérium h. államtitkára beszámolt a Népolyban Sforza gróffal, Benedetto Croceval és más személyiségekkel folytatott tárgyalásairól. Badoglio tábornagy felolvastott egy felhívást, amelyet a körzetvezetőkhez intézett s amelyben felszólított minden hivatalnokot, hogy azonnal térjen vissza hivatárába, különben elbocsátottnak tekintik. Ezután megszavaztak egy rendeletet, amely minden fasisztát kizár a

Három hétre felüggesztették a polgári utazást Németországban

Berlin, dec. 13. Göbbels dr. propagandaminiszter és Dornmüller birodalmi közlekedésügyi

Athelyeztem órák üzletet Csapó utcáról Piac-u. 69. alá Megyeházzal szemben Pigniczky István

A görög király nyilatkozata

Zürich, dec. 13. (MTI) Kairó-ból jelenti: György görög király a nyilvánosság számára tett nyilatkozatában kijelentette, hogy csak a háború befejezése után tudja véglegesen eldönteni, vajjon visszatér-e Görögországra vagy sem. Csak akkor válik lehetővé az ország politikai és nemzeti érdekeinek megítélése, ami egyedül lehet mértekkadó számára annak eldöntésében, hogy helyese-e ha újból trónralép Athénben.

Súlyos influenza-járvány Felső-Olaszországban

Genf, dec. 13. (Bud. Tud.) A La Suisse jelentése szerint Felső-Olaszországban két hét óta súlyos influenza-járvány pusztult. Különösen Milánóban, Torinóban, Torinóban és Genuában igen nagy a megbetegedések száma. A megbetegedettek száma ezrekre megy, halálos esetek azonban ritkán fordulnak elő. A helyzetet súlyosítja az a körülmény, hogy tüzelőanyagban igen nagy a hiány és hogy a lakosság tekintélyes része hajléktalan.

Mac Arthur — elnökjelölt

Lisszabon, december 13. Stimson amerikai hadügyminiszter rendelkezése folytán az amerikai hadsereg tisztjei is jelölhetik magukat az elnökválasztáson. Ez az intézkedés ösztönzést ad annak a kívánságnak, hogy MacArthur tábornokot a jövő évi választásokon köztársasági elnökjelöltté nyilvánítsák. (MTI)

Szovjet katonai küldöttség az olaszországi harctéren

Zürich, dec. 13. (MTI) Mint Montgomery tábornok főhadiszállásáról jelentik, a napokban egy szovjetorosz katonai küldöttség érkezett a déltolaszországi arcvonalra. A küldöttség vezetője Vasziljev tábornok. A szovjetorosz tiszték előbb Montgomery tábornoknál tisztelegtek, majd kimentek az 5. hadsereghez és Saminónál zuhogó esőben végigjárták a vonalakat. Közben súlyos német tüzérségi

szerzett minden értesítése arra mutat, miszerin a Tito-kormány pillanatnyilag nem szándékszik megegyezésre jutni a kairói júroszláv emigráns kormánnyal, hanem inkább saját útján akar járni

Churchill 1944-re súlyos harcokat jósol

Kairó, dec. 13. (Bud. Tud.) Churchill miniszterelnök pénteken a brit nagykövetség helyiségeiben bizalmas sajtóértekezletet tartott, amelyen kerekben száz lapudósító jelent meg. A miniszterelnök 40 perces beszámolót tartott a háborús helyzetről, majd nyilatkozott a szö-

Badoglio fasiszta-ellenes intézkedései

Zürich, dec. 13. (MTI) Chlassó-ból jelenti: A barri rádió szerint a Badoglio-kormány tagjai Badoglio elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A belügyminisztérium h. államtitkára beszámolt a Népolyban Sforza gróffal, Benedetto Croceval és más személyiségekkel folytatott tárgyalásairól. Badoglio tábornagy felolvastott egy felhívást, amelyet a körzetvezetőkhez intézett s amelyben felszólított minden hivatalnokot, hogy azonnal térjen vissza hivatárába, különben elbocsátottnak tekintik. Ezután megszavaztak egy rendeletet, amely minden fasisztát kizár a

Három hétre felüggesztették a polgári utazást Németországban

Berlin, dec. 13. Göbbels dr. propagandaminiszter és Dornmüller birodalmi közlekedésügyi

Athelyeztem órák üzletet Csapó utcáról Piac-u. 69. alá Megyeházzal szemben Pigniczky István

A görög király nyilatkozata

Zürich, dec. 13. (MTI) Kairó-ból jelenti: György görög király a nyilvánosság számára tett nyilatkozatában kijelentette, hogy csak a háború befejezése után tudja véglegesen eldönteni, vajjon visszatér-e Görögországra vagy sem. Csak akkor válik lehetővé az ország politikai és nemzeti érdekeinek megítélése, ami egyedül lehet mértekkadó számára annak eldöntésében, hogy helyese-e ha újból trónralép Athénben.

Súlyos influenza-járvány Felső-Olaszországban

Genf, dec. 13. (Bud. Tud.) A La Suisse jelentése szerint Felső-Olaszországban két hét óta súlyos influenza-járvány pusztult. Különösen Milánóban, Torinóban, Torinóban és Genuában igen nagy a megbetegedések száma. A megbetegedettek száma ezrekre megy, halálos esetek azonban ritkán fordulnak elő. A helyzetet súlyosítja az a körülmény, hogy tüzelőanyagban igen nagy a hiány és hogy a lakosság tekintélyes része hajléktalan.

Mac Arthur — elnökjelölt

Lisszabon, december 13. Stimson amerikai hadügyminiszter rendelkezése folytán az amerikai hadsereg tisztjei is jelölhetik magukat az elnökválasztáson. Ez az intézkedés ösztönzést ad annak a kívánságnak, hogy MacArthur tábornokot a jövő évi választásokon köztársasági elnökjelöltté nyilvánítsák. (MTI)

Szovjet katonai küldöttség az olaszországi harctéren

Zürich, dec. 13. (MTI) Mint Montgomery tábornok főhadiszállásáról jelentik, a napokban egy szovjetorosz katonai küldöttség érkezett a déltolaszországi arcvonalra. A küldöttség vezetője Vasziljev tábornok. A szovjetorosz tiszték előbb Montgomery tábornoknál tisztelegtek, majd kimentek az 5. hadsereghez és Saminónál zuhogó esőben végigjárták a vonalakat. Közben súlyos német tüzérségi

hogy a szerencsétlenség a hajózási társaság könnyelműség, okozta ázáltal, hogy sok nagy csomaggal rendelkező utast engedett fel a hajóra, aminek következtében a hajó elvesztette egyensúlyát és felborult.

Karácsonyra, Szilveszterre és újévre felüggesztették a taxiorátót

A közönség érdekeinek szolgálatára a kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy december 24-én és 25-én, továbbá december 31-én, Szilveszter napján és január 1-én, újév napján a különben fennálló autótaxiorálgalmi korlátozásokat függeszsek fel. Ezeket a napokat tehát minden korlátozás nélkül — éjszaka is — igénybe veheti a közönség az autótaxikat.

Szász Lajos miniszter a tornáról és a sportról

Szász Lajos közlekedési miniszter Kecskeméti beszédet mondott a tornáról és a sportról. A torna az egyén, a sport a nemzet testi erejének ápolását jelenti. Háború idején nem szabad arról visszaládni, hogy erőhatalom a kényszerítsék a társadalom tagjait az együttműködésre, hogy át legyenek hatva a közérdeket szolgáló munkájukkal. Ezt fejlesztő ki a társadalomban a sport. Az együttműködésre talán soha nem volt olyan nagy szükség, mint amikor világot, eszmék, gondolatok, érzések harcolnak egymással. A magyarságnak ma a közérdek feltételei szolgálatára van szüksége.

A Zilahy-villa helyén egyelőre csak emlékparkot építenek

Budapestről jelenti: A múlt év szeptemberében Zilahy Lajosnak, a kiváló írónak aronyautcai villáját rombadöntötte egy orosz bomba. Zilahy — mint emlékeztetés — közzéval ajánlotta fel villája telkét. A Magyar Nevelő Társaság ezen a telken fogja megépíteni a Horthy István műszaki intézetet. A nagyobb szabású építkezés megindítását hátráltatják az anyagbeszerzési nehézségek, úgyhogy egyelőre csak egy kisebb emlékparkot emelnek a telken, még pedig a légitámadás alkalmával rombadöntött villa megmaradt köveiből. A emlékparkolna építési tervét ma tárgyalja a főváros magánépítési szakbizottsága.

Rövid táviratok

Berlin, december 13. (Német TI.) A hollandiai nemzeti szocialista mozgalom megalapításának 12. évfordulója alkalmából a Führer táviratban jelezte ki szerencse kívánatait Mussertnek, a mozgalom vezetőjének. (MTI) Stockholm, december 13. (Német Távirati Iroda.) A szövetségeselek előrenyomulása Olaszországban esigalassúsággal történik — állapítja meg az „Afton Tidningen” londoni tudósítója. Londonban is elismerték, hogy a német ellenállás nagyon makacs. (MTI)

Aki magának, lovának jó és olcsó sütőtököt

akar venni, annak Eötvös-u. 30 alá kell menni, kapható kis- és nagytételben

Karácsonyra női és férfi divatárak, nyakkendők, pulloverek, retikülök, ernyők, szövetek nagy választékban Nagy Lászlónál Piac-utca 44. szám

Gyermek, női, férfi divatárak karácsonyi ajándéknak GULYÁS ISTVAN úri-, női- divatüzlet PIAC-U. 56.

Aki magának, lovának jó és olcsó sütőtököt akar venni, annak Eötvös-u. 30 alá kell menni, kapható kis- és nagytételben

Weimari levél

Weimar, november végén.

Még öt perccel van, aztán indulunk a város megtekintésére. A szálló, a Haus Elephant minden szobájában három könyv fekszik az asztalon: *Rosenberg: Gestaltung der Idee*, *Goebbels: Kampf um Berlin*, *Fritz Sauckel: Kampf um Berlin*. Ez a három könyv, meg a főpincér trakkjának gomblyukában díszelgő horogkeresztjes jelvény jelzi, hogy a nemzeti szocializmus egyik fellegvárában vagyunk. A ház a Führer tulajdona ő maga is gyakran megszállott benne a harci időkben, Weimar városa ezért a régi egyszerű szállót átépítette az egyik leghevesebb német építészrel, Giesler professzorral és a remek modern épületet a Főhrernek adományozta.

Külön lakosztálya van az első emeleten. Megtekinteni csak a Gauleiter, a tartományvezető külön engedélyével lehetne...

De talán ennyi elég a szállólól, aminek még egy nevezetessége van: falain belül hőgyekek tilos a dohányzás!

Vezetőnk megérkezett. Indulás!

Összint az érdeklődés részünkről, hiszen Weimar városa a német kultúra egyik szent helye.

A híres szálló első téré, a piactér is sugározza ezt a békét, a német korabiedermaier békéjét. Szemben az öreg Hof-apotheke, az udvari patika, itt vásárolt annakképeknél Goethe kegyelmes úr, az államminiszter, az ismert természettudós a halhatatlan író, a hatalmas szellemóriás.

A hagyománymentelle patikában aszpirint veszek. Hűvös itt az idő, már kontinentálisabb a klíma erőfelel, nem úgy, mint Berlinben, ahol most már naponta szemezgel az eső s vastag felhőtakaró fedti a várost.

Bár ne fedte volna azokon az esteken!

Kell az aszpirin, mert a sok pincébejárás nem éppen kedvez az egészségesnek...

De folytassuk tovább a sétát. A piactér egyik renaissance stílusú házában lakott Lucas Csana, a híres festő, odébb egy barokk épületben Bach János Sebastyén. Utunk Weimari Bernát herceg, a harmincéves háború egyik protestáns hadvezérének kastélya előtt vezet el s egy gyönyörű ősparkba torkollik: Goethe parkja ez az Ilm partján.

Idilli kép: a kis folyó kecses ívből kanyarog, partján vízberő fűzek, túlabb a télelőben is üdén zöldelő rét, pászítja egész a domboldalig ér, ahol árnyas fák alól egyszerű egyemeletes házikó kandikál ki, Goethe kerti háza.

Meghatottan lépünk át a ház küszöbét, ezekben a szobákban élt és dolgozott az emberiség egyik legnagyobb zsenije.

(Itt született meg az Iphigenia Taurisban, bevezető monológjának sorait is, amelyet annak idején az iskolában kívülről kellett elifjunkt — gondolom felidézve Goethevel való eddigi s bizony, bizony nem a legmelegebb kapcsolataimat.)

De itt igazán megragad egy fluidum, amely az itt élt és munkált zseni szelleméből lebeg a szent falak között.

A ház Goethe tervei szerint épült, a berendezés különlegessége, a nem mindennapóság, a lángészre mutat. A szobák, rendezettségük szerint különböző színűek: a fogadószoba falai kékek, az ebédlői sárgák, a dolgozószoba zöld tapétával van burkolva.

Saját terve szerint készült lovaglányregülésben félig állva dolgozott irópuhja előtt. Ágva — szintén saját találmánya — olyan, hogy összehajta kofferként lehet használni. A falon képek, térképek: az olaszországi út emlékei.

A multba s a nagy szellem jelenléte egészen elmerülünk csak az hoz vissza a jelenbe, hogy vezetőnk Goethe Hitler Adolffal hasonlítja össze.

Tovább kell mennünk. A park egyik festői részén még megcsodáljuk Shakespeare nevezetes szobrát. Egyik oldalról nézve a szobor arca vig, másik oldalról tekintve tragikusnak válnak a vonások. Az ügyes szobrászmester ezzel akarta a nagy angol dramáiró kettősségét ábrázolni.

Nem marad el vezetőnk részéről az az érdekes és már hallott megállapítás, hogy az első háborús évben 350-szer játszották Shakespeare német színpadokon, Angliában azonban csak egyetlen egy darab került színre.

Közben újból nevezetes házhoz jutunk, Charlotte von Stein házához. Alig egy ugrás innen a költő kerti háza, a Goethe életében oly nagy szerepet játszó von Stein asszony tehát fizikailag közel volt az érte epedő férjéhez...

Valamivel odébb Liszt Ferenc lakóháza, Goethe és Schiller jelentik Weimar aranykorát, Liszt, Nietzsche, Böcklin az ezüstkorát. A nagy magyar zeneköltő 1869-1886-ig lakott itt az emléktábla tanúsága szerint, de Liszt életének még egy nevezetes dátuma fűződik Weimarhoz: 1850, amikor barátjának, Wagner Richárdnak Lohengrinjét a weimari színházban ősbemutatóhoz segíti, mint a színház zenéi vezetője.

Utunk további során ellátogatunk a Fürstengruftba, a fejedelmi sírboltba, amelynek főhelyén nyugsznak a Weimarban egyetértéssel két költőtárs, Goethe és Schiller földi hamvai.

Elhaladunk az államminiszter Goethe reprezentatív városi háza előtt. Ide már nem érdemes bemenni, hiszen mindent leszállították a pincébe...

Schiller háza is így szynli a kemény időket. Hogy az illuzióból valami maradjon, az eredeti bútorok hű másolatai állanak a szobákban, ahol a Tell Vilmos szabadságdala született.

A két költőtárs emlékműve is falköpenyre burkolozott.

Egy szellemes vicc szerint bent a falköpeny alatt Goethe azt mondja:

— Mehr Licht! Több fényt! Schiller pedig, a szabadsággért lelkesülő költő ezt kiáltja: — Freiheit! Szabadságot!

A művelődéstörténeti és irodalomtörténeti résszel végeztünk.

Hátra van a politikai történeti rész.

Weimar a híres 1918-as weimari alkotmánnyal írta be nevét a német történelembe. A nemzeti szocialista Németország szegyenfoltnak tekintte e kort a németiség történetében. Weimar városa, amely a nemzeti szocializmus erős bástyája Thüringiában, a Frutzuiban, a dactartományban, — ez volt az első részállam a birodalomban, amelynek nemzeti szocialista minisztere volt, — mondom a nemzeti szocialista Weimar igyekezett lemosni a gyalázatot...

A nemzeti szocializmus nevezetesen napjai feledtetik ezt a szegényt — magyarázza lelkesen vezetőnk, a párt egy főembere. 1926-ban a weimari színházban adta át a Führer a párt vérszínes lobogóját az SS-nek s itt kapta nevély ugyanebben az évben a német nép jóvőjének záloga, a német ifjúság: Hitler-Jugend, Hitler-ifjúság.

Sétánk végére értünk. Beesteledett. Az est, mint sötét fátyol borul az ódon városra, csak apró lángok égnek a sarkokon. Nem lehetett világosabb az este Goethe korában sem...

— Most hová? — A Künstlerverein borpincéjébe!

Nincs hát este pincébementel nélkül.

De az ilyen pince már rokonszenvesebb: egy régi kovácsműhelyt alakították át egyesületi helyiségévé jó száz évvel ezelőtti helyi-egyetemi és művészegyesület s tagjai azóta a kialakult kedves hagyományok szerint élnek pilyizáló egyesületi

életet a kormos füstös falak között. Bor még ma is akad az ötödik háborús évben is. Nagy sző ez, másutt nem igen van alkalom hórpineni a sokat feledtető nedűből. Feledtet bombatámadást és frontszakaszokat...

A vendéglőnyv körbepár. A harmadik oldalon Adolf Hitler, Fritz Sauckel és Rudolf Tless aláírása.

A negyvenedik oldalra kerül ez a név: Pálly József Levente.

Magyarságáért és hitéért meggyilkolt szórvány-prédikátor

A horvátországi magyar szórványok a rettegett partizánvidéken vannak. A lelkipásztori állásokat a magyarországi református egyház tarja fenn. Az elég szűkös fizetésű s amellet folytonos életveszedelmet jelentő állásokat ez előtt néhány évvel — megszervezésük idején — háromszor annyi segédlelkész pályázta meg, mint ahány állás volt. Ez akkoriban nagy meglepetés keltett, hiszen a pályázati felhívás nem titkolta el a nehézségeket s félő volt, hogy nem lesz elég jelentkező.

A lelkes fiatal lelkészek egyike volt a megdöbbenően szomorú véget ért Oláh Vilmos is. Oláh Vilmos jankovicei, aztán nikinicei, legutóbb pedig bečmeni, dobanovci, szuresini (horvátországi) prédikátor volt. Egy este elindult otthonról, hogy beteg feleségének orvosságot vigyen. Őtközben partizánok megtámadták és meggyilkolták. Holttestét csak később találták meg. Magyarságáért és hitéért halt meg. Beteg feleségén kívül öt 12 éves aluli gyermeket hagyott hátra.

Lehet-e a fegyvereket bevezetni a megyében?

Faellátás, bakancs kiosztás, vágóállat igénybevétel kérdése a megyei közigazgatási bizottság előtt.

Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága Szilassy László főispán elnöklésével tegnap délután ülést tartott. Dr. Uzonyi Barna főjegyző ismertette Rásó István alispán időszakos jelentését mely főleg közellátási kérdésekkel foglalkozott.

A jelentéssel kapcsolatban Szilassy László főispán bejelentette, hogy a belügyminiszternek jelentést tett a tüzfahány közvetkezményeiről, majd a földművelésügyi miniszterrel is tanácskozott ebben az ügyben. Mint értesült Szoboszlóra már kezd jönni a tüzifa. Intézkedett az irányban is, hogy mindenekelőtt Ujvárosra, Nádudvarra, Püspökföldre és Nánásra, ahol legnagyobb a szükség és ahol nincs erdő küldjenek fát.

Ami a bakancsokat illeti, pár nappal ezelőtt jött meg a rendelkezés, hogy a kiutalás mennyiségét húsz százalékkal emelték így tehát Hajdú megye 3100 pár bakancsot kap.

Az alispáni jelentéshez Uzonyi György szólt fel. Kérte, hogy Dorogot is vegyék a sürgösen ellátandó, faszükségben szenvedő városok közé, mert itt is nagy az inség és igen sok a szegény ember. A faelosztás igazságosan történjen a községek között, de ugyanazt nem mondhatja el az egyes községekben magukban történt kiosztásra nézve. Felvettem a gondolatot, nem volna-e okos dolog, ha a fában legínségesebb helyeken bevezetnék a fagyegyet az igazságos elosztás érdekében. Tudom, hogy ennek hátrányai is vannak, de előnye, hogy a kevésből mindenki kap egy kisit. Ha ezt nem akarják, vagy nem lehet bevezetni, akkor arra kérem az alispán urat, hogy mennél gyakrabban és minél erőlyesebben tartson razziaszerű vizsgálatot a községekben s győződjék meg róla, hogyan történik a kiosztás. Tudok olyan esettről, hogy a fanagykereskedő, aki megkapta az alispántól a fát, annak 90 százalékát ömaga árusította el és a kiskereskedőknek semmit sem adott.

Hódmezővásárhelyen is bevezették a fagyegyet, de több más helyen is és mindenki megkapja a maga mázsa fáját.

Dr. Benkó Géza a vágómarhák igénybevétele terén mutatkozó aránytalanságokat tette szóvá.

Ugyátszik, a vágómarhák kataszterét nem minden községben egyformán állították fel. Nánás és Ujváros aránytalanul megterheltek érzik magát. Nánás ugyan első helyen áll az állattenyésztés terén, de nem tudom elképzelni, hogy a lakosok számánál fogva az igénybevétel kulcs teljesen fedné a valóságot. A másik kérés az, hogy miután a jószágigény bevétele súlyosan érintik a gazdákat, legalább abban az előnyben részesítsék őket, hogy a tüzfából kapjanak megfelelő részt. Sürgötte a népruházati és lábbeli cikkeket. Nánáson 200 iskolásgyermeknek kellene ruha, cipő. Külön kéri a főispán urat kilenc székely gyerek megsegítésére karácsonyra, mert nincs ruhájuk.

Ludány Miklós azt kérte, hogy tegyék közszemlére és bárki tekinthesse meg azt a nyilvántartást, amelyben feltüntetik, hogy melyik gazdától mennyi jószágot vettek igénybe. Így egymásról látják, hogy mivel szemben történik méltánytalanság.

Rásó István alispán válaszolt az elhangzottakra. Fagyegyet csak akkor lehet bevezetni, ha betudják váltani, mert különben még rosszabb helyzetet teremtené. Ha látnám, hogy a szállítás rendszeres folyik, akkor megfogadnám, bevezessük-e a fagyegyet. Erősen gondunk van rá, hogy a fakiosztás igazságosan történjen. Elrendeltem, hogy a fakeskeredők a fának 60 százalékát osszák ki a kereskedők között, a 40 százalékot pedig az előjáróságra bíztam. A 60 százalékot kötelesek a kiskereskedők között szétosztani.

Uzonyi György: De nem csinálják!

Rásó István alispán: Ha nem csinálják akkor a fakeskeredőt testisértés éri már pedig régi mondan, hogy a hajdúmegyei ember nem ismer könnyű testisértést. Ha valahova megérkezik egy vagon fa, annak szétosztása feltűnést kelt, ebből nem lehet 20-30 mázást egy helyre elszállítani. Egyébként szigorúan ellenőriztetem a kiosztást, sőt a fakitermelést is.

Az alispán Benkónek az állatigénybevételei körüli panaszára is megnyugtató választ adott. Mindenkinek joga van felmenni a községházára és megnézni a kiutalást, hogy mennyi jószágot

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943 XII. 14

vették igénybe. Ha azonban közszemlére tennék ki, ebből súlyos kellemetlenségek lennének.

A főispán kijelentette, hogy a nánási kilenc székely gyermek karácsonyáról gondoskodik, hogy segélyt kapjanak.

Karácsonyi segélyt kapnak a ref. egyház szolgálatában állók

Dr. Révész Imre püspök és dr. Kölcsey Sándor polgármester, főgondnok elnöklésével ma délután öt órakor presbiteri gyűlés lesz. Az ülésnek mindössze két tárgya van, a gazdasági bizottság javaslata az egyház szolgálatában állók részére karácsonyi segély megadása és ugyancsak a gazdasági bizottság javaslata a ref. lelkészővegyek és árvák részére rendezett gyűjtéshez hozzájárulás iránt.

Kiűritési gyakorlat Brassóban

Bukarest, december 13. Brassó város katonai parancsnoksága vasárnap, 12-én reggel 5 órakor kiűritési gyakorlatot tart. Felsőbirtokot a lófogatú és gépkocsis tulajdonosokat, hogy a riasztójelzés elhangzása után a járművekkel jelenjenek meg a számukra kijelölt helyen. A város kiűritési gyakorlatában részt vesznek a hivatalos szervek, valamint a mentőközvetítők is. (MTL)

Héthónapi börtönrre ítélték a nagyanyja kérésére

A debreceni rendőrség elfogta és az ügyészségnek hétfőn délután átadta Hadasi István népszerűt, aki több lopást követett el Debrecenben. Nagyházi Pétertől a Kálmán ucca 27. szám alatti házból ellopott 800 pengő értékű ruhaneműt. Bőr Kálmának a Délisor 25. számú házából 4200 pengő értékű ruhaneműket lopott el. Kovács Aladár Hatvan utcai lakostól is lopott többféle holmit. Deli Sándor Messzéná uccai lakosnak a pénzárcaját lopta el, elvitte az élelmiszerjegyét is és eladta 25 pengőért. A lopott ruhaneműkből olcsó áron Reszegi Istvánné Homok u. alatti lakosok vásároltak. A rendőrség asszonyt is őrizetbe vette, mint orgzákát.

5 ezer pengő értékű ruhaneműt lopott össze Debrecenben

Dr. Tomola törvényszéki bíró elé került lopás miatt Borbély Károly kabai napszámos, akit a nagyanyja jelentett fel, mert ellopott néhány ruhaneműt és Budapestre vitte eladni. A tárgyaláson a bíró kérdésére beismerő vallomást tett Borbély Károly és azzal védte magát, hogy nem kapott munkát és azért lopott.

Özvegy Borbély Miklósné, a tolvaj nagyanyja kijelentette a bíróságnak, hogy kívánja az unokája megbüntetését. A bíróság így ítélt: kezett az ügyben és tekintettel arra, hogy a vádlott már volt elítélve lopás miatt, héthónapi börtönrre ítélték el. Az ítélet jogerős.

— Indiában brit rendőrök rálőttek a tömegre, mely Bastiban tüntetés céljából összegyűlt. Öt hindu meghalt, 13 megszebesült.

Sűrű sötét az éj, dühöng a déli szél...

de szobánkban mindent erelejtünk, ha van egy új Philips rádió.

PHILIPS RÁDIO

Karácsonyra óra, ékszer, ajándéktárgy
HORA ENDRE Kossuth-u 2. (Városháza)
Telefon 34-59 Javítások szakszerűen, saját műhelyemben.

A Zenekedvelők Köre közgyűlése

A Zenekedvelők Köre vasárnap dr. Mitrovics Gyula elnöklésével közgyűlést tartott a vitézi székház Bethlen-utcai helyiségében.

Dr. Mitrovics Gyula elnöki megajánlásában jelentette, hogy dr. Zombor Zoltán, a kör főtitkára nagyváradi kinevezése miatt a főtitkári tisztségéről lemondott. Lelkes, odaadó munkájáért meleg szavakkal mondott köszönetet. Erdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg.

Dr. Bertók Lajos pénztáros részletes beszámolót adott az 1942-43. évi költségvetéséről, azok anyagi eredményeiről. A körnek 600 pengő fiztá jövedelme maradt a múlt évről. A közgyűlés elhatározta, hogy a tőke biztosításának érdekében felvegyenek kölcsönt, amelyet egy hadirokantnak vagy vitéznek adnak ki kezelésre.

Dr. Bertók Lajos az 1943-44. évi költségvetést is előterjesztette, amely 20.000 pengő keretben mozog. A közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy jótékony célra már 4000 pengőnél többet fordítottak.

Dr. Hodász István alelnök terjesztette elő ezután az 1943-44. évi művelési programját, amely — mint jelentette — gazdaságával, változatosságával minden igényt kielégíthet.

Dr. Mitrovics Gyula elnök a közgyűlés nevében hálás köszönetet fejtett ki dr. Hodász Istvánnak, aki fáradhatatlan, buzgó munkával mindenkor a kör ügyeinek előmozdítását dolgozta.

Zenekedvelők Köre balett-estje

A Zenekedvelők Köre a fűtési és egyéb háborús nehézségek ellenére rendkívül hangverseny keretében megrendezi az idei hangversenyévet is immár hagyományosan menő balett-estjével. Az operaházban nemrég bemutatott és nagy sikert aratott Laurisina darabban a „Debreceni történelem”-ben két fiatal csillag vált fel a Sallay-Kálmán táncospárt. Ezt a két fiatal, tehetséges táncművészt sikerült most a Zenekedvelők Köre vezetőségének december 21-re megnyerni.

A balett-est bérletén kívül, a Kör tagjai azonban bérlettel áron válthatják ki jegyeiket, tagsági igazolványuk felmutatása mellett a Bertók-féle könyvkereskedésben, Piac u. 4.

HETI MŰSOR:
Kedden este: Marica grófnő. — B) bérlet.
Szerdán este: János vitéz. C) bérlet.
Csütörtökön este: Manderley-náz asszonya. Munkás előadás.
KAMARASZINHÁZBAN:
Kedden este: Monna Vanna.

CSOKONAI SZINHÁZ
Tel. 25-45 Igazgató: B. Unger István
Előadások a u. fől. 3, este fől. 7-8-ór

Kedden este B) bérlet
Marica grófnő
Irodalmi Kamaraszínház a Déri-múzeumban a nagysikerű
MONNA VANNA

Tánciskolák
• Vattay tánciskolában december 21-én diákkölon kezdődik. Kossuth-u. 11.

Serédi hercegprímás: Senki közömbös ne legyen!

Serédi Jusztinián hercegprímás a Szent István Akadémia ünnepi ülésén beszédet mondott a közömbösségről.

— Annak, aki akkor, amikor a magán és nyilvános élet világi és egyházi vonatkozású kérdéseiben állást kellene foglalnia, közömbös marad, vagy nincs megfelelő intelligenciája, vagy nincs kellő judiciuma, vagy nincs akarata és férfias bátorsága. Az ilyen „közömbös” emberben sem bizni, sem rá számítani, vagy építeni — sem pedig mikor a színvallás és állásfoglalás küzdelemmel jár, — vele csatát nyerni nem lehet.

— Jórészen a közömbös magyarok miatt lett hazánk gyásztemetője Muhi s Mohács, a közömbös magyarok miatt lett nemzetünkre olyan végzetes és vezetett országunk természetellenes feldarabolására 1918. De nemzeti szerencsétlenségünkben nagy része volt Európa hálátlan közömbösségének is.

— A mai sorsdöntő napokban

még jövathetők azok a károk, melyek bennünket Európa közömbössége miatt értek. Üzeni a külföldre szakadt magyar testvéreinknek, most fontos szerepet tölthetnek be hazafiasságukkal a hazájukért, üzeni Európában élő katolikus testvéreinknek, hogy amint az elmúlt ezer esztendő alatt tettekkel mutattuk meg: nem voltunk közömbösek irántuk, ők se legyenek most közömbösek ez ország sorsa iránt mely annyit áldozott másokért.

A katolikus házasság kérdésével kapcsolatban kijelentette a hercegprímás, hogy a katolikusok addig nem nyugodhatnak, amíg a katolikus házasság szentségi méltóságát és állami szempontból való érvényességét alkotmányos eszközökkel vissza nem állítják. Serédi Jusztinián így fejezte be jelentőségteljes beszédét:

— Hazánk és egyházunk iránt sem a magán, sem a nyilvános életben senki közömbös ne legyen ha elpusztulni nem akarunk!

Gulyás Pál kapta az Irodalompartoló Társaság egyik díját

Szabó Dezsőnek ítelték a tízezerpengős nagydíjat

A Magyar Irodalompartoló Társaság választmányja a társaság tízezerpengős nagydíját Szabó Dezsőnek ítélte, mint aki a Társaság megállapítása szerinti élete műveivel, tisztán irodalmi eszközökkel a legnagyobb szolgálatot tette a magyarságnak. 3000-3000 pengős díjjal tüntették ki a következő műveket: Bibó Lajos: Anyám, Erdélyi József: Emlék, Kodolányi János: Julianus barát, Vas fiái, Boldog Margit, Németh László.

Kisebbségben: Sinka István: Vád, Szabó Lőrinc: Összes költeményei, Szabó Pál: Lakodalom, keresztelő, búcsó és Tamási Áron: Három játék c. műveit, 1500-1500 pengő díjat ítél a választmány Asztalos István: Új-estendő, Barys Dénes: Mezei füst, Gulyás Pál: Az Alföld csendjében, Kádár Lajos: Tikász Péter, Tatay Sándor: Zápor, Vass Albert: Farkasverem c. műveinek.

Hajdú megyében egymillióval több adót fizettek be ebben az évben

Az adóbírságok tügye

Vajthó Lajos miniszteri tanácsos, pénzügyi igazgató Hajdú megye közigazgatási bizottságában jelentést tett az adózási viszonyokról. 1943 januártól november hónap végéig 1.118.764 pengővel több adót fizettek be, mint a múlt esztendő ugyanebben az időszakában. Magában a november havi forgalmi adóban 24.801 pengővel növekedett az adóbefizetés mértéke az előző év novemberéhez viszonyítva, az illetékekben pedig 61.396 pengővel jobb az idei novemberi helyzet a tavalyinál.

A pénzügyigazgató jelentésével kapcsolatban Ludány Miklós felsőházi tag szólalt fel. Azt tette szóvá, hogy az adófelszámolási bizottságok súlyos bírságokat róhatnak ki olyan adózóknak, akiknél megállapítják, hogy a jövedelmük 50 százalékkal emelkedett és nem adták be erről adóvallomást. Az új adótörvény szerint ha valakinek a jövedelme felévelt fel, tartozik adóvallomásban ezt bejelenteni. Ha nem teszi és az adófelszámolási bizottságban megállapítják az 50 százalékos emelkedést, akkor a két adó közötti különbség kétháromszorosával büntetik. Nádudvaron 44 adózót bírságoltak meg 200-3000 pengőig terjedő összegekkel. Jogszóval beszélt, akik gyakorlatból nem ismerték ezt az új törvényt, mennyivel kevésbé jutott akkor tudomására a gazdának, akik falukon kevésbé kerülnek abba a helyzetbe, hogy ilyen fontos dologról tudomást szerezhessenek. A bírság elengedése érdekében fellebbezéssel él-

hetnek a közigazgatási bírósághoz, de más forrás szerint a pénzügyminiszterhez is lehet fordulni. A maga részéről a pénzügyminiszterhez való fellebbezést ajánlotta, mert a miniszter méltányosságából is elengedheti a bírságot. Arra kéri a főispánt és pénzügyigazgatót, hogy az adózók érdekében segítsék elő a pénzügyminiszternél a fellebbezések jóindulatú elbírálását.

Vajthó Lajos pénzügyigazgató válaszul az elhangzottakra. Minden adózónak, akinek jövedelme 50 százalékkal nőtt, vallomást kellett beadnia. Sok olyan adózó volt, aki bűzában például bért kapott és ennek értékét még a 15 pengős búzárral mellet adóztatták. Ma már a búza ára 40 pengő, tehát az illetőnek tudnia kellett, hogy a jövedelme mennyivel nőtt és ezt adózási végett be kellett volna jelentenie. Az adófelszámolási bizottság természetesen az ilyen esetet meg kell hogy állapítsa és köteles a bírságot kivéni. A fellebbezési kérelmet az adóhivatalnál kell benyújtani, ott jelentik, hogy mennyi volt a régi adóalap, mennyivel emelkedett és egyúttal felsorolják a méltányossági körülményeket is, amelyek a bírság vagy adó mérséklését indokoltá teszik. A pénzügyminiszterium sok esetben méltányolja a kérelmet, különösen, ha az illető igazolta, hogy önhibáján kívül nem jelenhet meg az adófelszámolási bizottság ülésén. A bírság könnyen elkerülhető, ha az adózó önként vallomást ad. Amikor az új törvény életbelépett,

nagy plakátokon hirdették ki a városokban és községekben. Külön vastag betűvel kiemeltük, hogy

mindenki, akinek jövedelme 50 százalékkal nőtt, adjon be vallomást, különben megbírságolják.

Rádiófelvétel Debrecenben a Háziasszonyképzőtől a Kamaraszínházig

Emlékeztetés, hogy a közel-múltban a rádió nagysikerű hangfelvételeket készített Debrecenben a felvételeket most folytatták és Budinszky Sándor, a népszerű rádióriporter tegnap óta ismét városunkban tartózkodik. A tegnapi nap folyamán több felvétel készített.

A rádió-autó tegnap reggel 9 órákor érkezett Debrecenbe Berettyóújfaluból. Utja először a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara almatárolójába vezetett, ahol Madarász Andor intéző fogadta a vendégeket. Utána Budinszky Sándor ellátogatott a m. kir. Háziasszonyképző Intézetbe. Itt Molnár Erzsébet igazgató és vitéz Farkas Ödön gazdasági iskolai igazgató közreműködésével készült felvétel: »Ahol a jövő háziasszonyai képezik« címmel. Ezután Budinszky Sándor útja a Debre-

eni Repülő Club központi mődellező mőhelyébe vezetett, ahol Szombathy Imre mérnök, Wizer Fáy Aladár intéző és a diákok működték közre a hangfelvételnél.

Egyik legérdekesebb debreceni felvétel a Déri Múzeum épületében folyt le, ahol Beleznaí Ungger István direktor úttörő és országos feltűnést keltett színházi vállalkozásáról, a debreceni Kamaraszínházról készített hangfelvételt. Felvételre került Maeterlinck: »Monna Vanna«, darabjának zárojelnete melyet Moóry Lucy, Márky Géza, Budóczy István és Károlyi István adtak elő.

A mai nap folyamán Budinszky Sándor a Kollégiumba látogat el, ahol »Kollégiumi diákelet egykor és ma« címmel készít felvételt.

Üzenetek a frontról

Fláth György honvéd a K. 887 táborig postaszámra küldi szeretetteljes csökjait és üdvözlét hozzártatózóinak. Kéri, hogy ezután új címére, tehát a K. 887 táborig postaszámra írjanak. — Egészségre kifogástalan.

Rády István honvéd a C. 220 táborig postáról üzeni debreceni hozzátartozóinak ismerőseinek és kereskedő kártyásainak, hogy egészséges, jól van. Mindenkít szeretettel csókol és üdvözöl. A kedves debreceni kislányokat is üdvözli. Köszöni megleghangú lapjaikat s kéri továbbra is írjanak.

Keeskes Mihály tizedes a Z. 514 táborig postaszámra írja: „Orosz mezőkön fuj a hideg szél. Onnan érkezik tábori levél. — Ceruzával írt hírtelen sorok: — Anyám ne aggódj, én itt jól vagyok. — Milyen nálatok a szép magyar tél? — Várj rám, mert fiad úgy is visszatér!”

Nyerges László szakaszvezető a 469 táborig postaszámra üzeni szüleinek, testvéreinek, nagybátyjának Macsra, hogy ne aggódjanak, jól van. Levelet rendszeresen kap Istentől áldott, boldog és szeretetteljes karácsonyi ünnepeket kíván. Sok szerető csökjait küldi a messze orosz földről.

Szokolay Ferenc tizedes a L. 128 táborig postaszámra üzeni Debrecenbe, Nyulás, Uzók u. 7. szám alatt lakó kedveseinek. „Ne aggódj, jól vagyok Mancikám. Sok szerető csókomp küldöm az egész családnak Kicsikém írnál sokat. Sok szerető csókomp küldöm: Feri!”

Sipos Sándor honvéd a C. 220 táborig postaszámra üzeni szüleinek és menyasszonyának Debrecenbe, hogy ne nyugtalankodjanak miatta, mert jó egészségben van. A novemberi csomagot megkapta. Köszöni szépen. Mindannyioknak jó egészséget kíván és szerető csökjait küldi.

Kigyós Sándor tizedes a L. 128 táborig postaszámra üzeni kedves feleségének és ismerőseinek hogy jól érzi magát, nincs semmi baja. Kedves feleségének csökjait, ismerőseinek üdvözlétét küldi. Kéri ne aggódjanak érte és írjanak sokat. A csomagot hánytalanul megkapta.

Egy rádió raj a C. 220 táborig postaszámra a következőket írja: „Igen tisztelt Szerkesztőség! Leg elsősorban is szeretetteljes üdvözlőnköt küldjük a messze idegenből. Néhány sorban szeretnénk megköszönni a DEBRECEN hasábjain a debreceni közönségnek jószágos szeretetét, melyet nemcsak szóval, hanem tettekkel is bebizonyított. Az áldozatos magyar szívek jóvöltából magunkra öitöttük a jó meleg

téli kötött dolgokat, melyekért ezúton mondunk köszönetet — A ruhadarabokban elhelyezett címekre külön küldünk köszönet levelet, Jólleső érzés töltött el mindnyájunkat, hogy odahaza levő magyar testvéreink szeretete eljuttott ide, a messze idegenbe is, s új erőt és hitet öntött belénk. Ismételtlen hálásan köszönjük a hozzánk eljuttatott téli ruhaneműket. A közlegő ünnepek alkalmából Istentől gazdagon megáldott karácsonyt kívánunk. Üdvözléttel: Egy rádió raj. Timár Károly honvéd, Kozák József ővezető, Fazekas Lajos honvéd, Sipos Sándor honvéd, Bereczki József tizedes.

Kalászi György honvéd a C. 220 táborig postaszámra írja: „Üzenem drága jó szülemnek, kedves testvéreimnek, rokonaimnak és ismerőseimnek, hogy hála Istennek jól vagyok, nincs semmi bajom. Szülemnek hálásan köszönöm a Mikulás-ajándékot. Jó egészséget kívánva, szerető csökjaimat küldöm a messze távolból!”

Tóth Kálmán tizedes a C. 220 táborig postaszámra üzeni Hajdúszovára szüleinek, nagyapjának, kisapjának, öccsével együtt jól van. A csomagot megkapták, jó egészséget kíván csökjait küldi Barátait üdvözli, Sok levelet vár.

Sajtos Bálint szakaszvezető a P. 939 táborig postaszámra írja: „Aranyos kis menyasszonyom! Hála a jó Istennek jó egészségben vagyok, nincs semmi bajom, amit viszont kívánok tinedektől is. A csomagot megkaptam Edesem, nagyon szépen köszönöm. Írnál Edes sokat, mert nagyon várom leveleidet. Nagyon sokszor csókolt szerető völegényed: Bálint!”

Eigner István ővezető az L. 128 táborig postaszámra üzeni kedves szüleinek, kedves menyasszonyának és ismerőseinek hogy jól érzi magát. Kéri ne aggódjanak miatta. A csomagot hánytalanul megkapta. Kedves szüleinek és menyasszonyának csökjait küldi, ismerőseinek üdvözlétét. Kéri írjanak sokat.

Lakatos Sándor honvéd a P. 629 táborig postaszámra üzeni szüleinek Mikepércsre, — hogy egészséges, nincs semmi baja. Jó egészséget kíván édesapjának, mamájának, hugának, Debrecenben lakó Molnár Sándor nagybátyjának. A boldog viszontlátásik mindenkit szeretettai csókol.

Magyar János honvéd a H 813 táborig postaszámra üzeni Hajdúszámszonban és Debrecenben lakó szüleinek és ismerőseinek, testvéreinek, hogy jól van. Kéri, ne aggódjanak érte. Mindnyájukat szeretettel üdvözli és csókolja. — Sok levelet és csomagot vár.

APOLLO
filmszínház
Ma bemutató!
Mnlatóság, szerelmes vígjáték az
ORIENT EXPRESS
Pelsőczy I., Ajtay, Vaszary P., Csontos, Somogyi N. és Peihes S.
Előadások: 3, 5 és 7 óraker.

HUNGARIA
filmszínház
Nemzeti hősünk élete filmen!
Rákóczi nótája
Főszereplők:
Abonyi Géza, Páloczy László, Mihályfi, Maklár, Sárdy, Tolnay Klári és Csontos.
Előadások: 5 és 7 óraker.

METEOR
mozgó
Kedden 5 és 7 óraker utoljára
Latabár Kálmán, Mály Gerő és Csikós Rózi magyar vígjátéka:
„Egy szoknya, egy nadrág“

VIGSZINHÁZ
mozgó
Ma 5 és 7 óraker a leghatalmasabb, a legmővészibb magyar filmremek:
Rákóczi nótája
Főszereplők: Tolnay Klári, Sárdy, Abonyi, Kovács és Páloczy.

Könnyfakasztó bombákkal tették ártalmatlanná az örült gyilkost

Megdöbbenő családi dráma Budapesten

Megdöbbenő családi dráma játszódott le Budapesten a Nagymezősi utcában, ahol dr. Makoldi-Zulewsky Andor székesfehérvári fogalmazó lakott feleségével és 90 éves nagyanyjával.

A fogalmazó az utóbbi időben súlyosan megbetegedett, s fájdalom elnyihlésére morium-injekciókat kapott. A betegség következtében a fogalmazó idegzeit teljesen megrendült és idegrohamjaiban gyakran élesveszélyes megfenyegette környezetét.

Vasárnap délután a ház lakói kiöltözésre lettek figyelmeztetve s az egyik lakó értesítette a rendőrséget. A rendőrökülönként hamarosan a helyszínre érkezett, fel-

törte a lakás ajtaját s az egyik szobában vérbefagyva holtan találták meg a fogalmazó nagyanyját.

Kiderült, hogy az asszonyt Makoldi egy asztali órával agyonverte.

Keresni kezdték Makoldit s rá is találtak a fászkamarában, ahová elrejtőzött. A kamara ablakán könnyfakasztó bombákkal tették ártalmatlanná a még mindig dühögő embert, majd mikor a gáz hatása alátalált, kihúzták a kamarából, azonnal kényszerzubonyl húzták rá. Miután megállapították, hogy ön- és közveszélyes elmebeteg, beszállították a lipómezei elmeegógyintézetbe.

Hajdú megyében a múlt hónapban csak két kiütéses-tífusz megbetegedés fordult elő

Hajdúmegye közegészségügyi viszonyairól dr. Gaertner István tisztifőorvos jelentést tett a közgazgatási bizottságban. Eszerint 148 házasságkötés, 394 születés, 130 halálozás történt a múlt hónapban Hajdúmegyében, így a természetes szaporodás 214 volt. Egyéven alul elhalt 28 gyermek az az élveszületések 7.1 százaléka. Gümőkórban 13, hevenyefertőzés betegségekben 13, egyénaltal meg. Tífusz 7 esetben fordult elő, uralkodó körjelleg a légzőszervek hurutos megbetegedése volt. A dorogi és földési ovodákat tüzelőanyaghiány miatt bezárták.

A főorvos a kiütéses tífusszal kapcsolatban a következőket jelentette:

Kiütéses tífusz a hó folyamán

2 esetben fordult elő. Az egyik megbetegedést Hajdúsámon községhen észlelték Vincze Károly 58 éves betegnél, akinek Szabolcs vármegyében lakó családjánál előzetesen néhány kiütéses tífusz megbetegedés fordult elő.

A második beteg Bársony Zsuzsanna 36 éves hajdúböszörményi lakos volt, aki előzetesen a Zempléni-hegység Taktaharkány községhen dolgozott, az egyik uradalomban, mint répmunkás.

A betegeket azonnal beszállították a Horthy Miklós kórház járványosztályára s a szükséges óvintézkedéseket, tetvetlenítéseket és fertőtlenítéseket végrehajtottuk s a beteggel érintkezett egészséges hozzátartozókat 21 napig orvosi megfigyelés alatt tartjuk.

A Bélyeggyűjtők Egyesületének bemutató-versenye

A Dobreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete vasárnap tartotta meg a tagok és nagyszámú látogatók élénk érdeklődése mellett szokásos évi bemutató versenyét. Az érdeklődés oly nagy volt, hogy az Újságírók Klubjának 4 terme is kevesnek bizonyult a megjelenő nagy számban megjelent érdeklődők befogadására. Legálább 150-180-an szorongtak a szűkös bizonyult teremekben és várták a báro Wängenheim Sándor, peddi Fejér Endre és Biró Marcel egyesületi tagokból alakult zsűri döntését.

A zsűrinek rendkívül nehéz helyzete volt, mert olyan meglepően szép és bármely világversenyben is helytálló gyűjtemények kerültek bemutatásra, hogy majdnem képtelen volt eldönteni, hogy melyik alapján és milyen sorrendben mondja ki határozatát. Végül abban egyetértettek, hogy a jelen esetben első sorban a gyűjtemények esztétikai feldolgozását veszik tekintetbe és csak aztán vizsgálják meg azok anyagát. Így is rendkívül súlyos helyzet előtt állt a bíráló bizottság, mert több olyan, sajátkezű rajzokkal és ékítményekkel ellátott gyűjteményt kellett átvizsgálniok, melyek minden irányban kifogástalanul megfeleltek. Így aztán azt is kimondta a bizottság, hogy tétlenül a magyar anyag gyűjteményeket kívánja első sorban jutalmazni. Ezen határozat alapján a következő eredmény lett kihirdetve:

Az egyesület Lányos-féle vándordíját ezúttal lemét, most már második Halmos Rezső MAV műszaki tanácsos nyerte meg csodás magyar, német, olasz, kisállamokbeli és orosz gyűjteményeivel. A négy gyűjtemény annyira kiváló volt, hogy a bizottság különös elismeréssel gyanánt Halmos taktársnak még egy egyesületi bronzplakettet is megszavazott. Az egyesületi aranyéremet Kontsek László kapta meg majdnem teljes komplett magyar 1874-1881-es utárvonalakészítési gyűjteményéért. Egyesületi ezüst- és bronzplakettet kapott Samarjay János tagtárs csodás osztrák speciális gyűjteményéért és osztrák bélyegekben látható magyar lebetűzés gyűjteményéért. Egyesületi ezüst plakettet kapott dr. Kontsek Miklós az általa bemutatott, eddig még csak ebben az egyben példányban ismeretes 800-600 koro-

nás, aratos típusú magyar téves nyomású bélyegért.

Ezüst plakettet kaptak meg: Schlaichta Sándor, gyönyörű magyar gyűjteményéért.

Íj, dr. Száll László különféle magyar speciális bélyegeiért.

Bronz plakettet kaptak: Szántó Ilona tagtárs meglepően szép és teljes magyar alkalmi és tábori posta lebegyűjteményéért.

Madarász Andor gyönyörű nyugatmagyarországi bélyegeiért melyek eredeti leveleken lettek bemutatva.

Róthy István filatéliai vonatkozású metszetéért és ex-libriséért és végül

Tarbay (Tóth) Kálmán blokk és egyéb speciális magyar anyagjéért, mely utóbbiakért meg dr. Bertók Lajos tagtárs díjat is megkapta.

Az egyesület által adományozott díjakat a következők nyerték:

Halmos Rezső díjat dr. Tóth Emil, magyar alkalmi és emlékbélyeg, valamint magyar történelmi levelezőlap gyűjteményéért. Schlaichta Sándor díját Ehrenfeld Miklós, magyar speciális gyűjteményéért. Fúrjes Ferenc díját Kiss Erno, magyar okmánybélyeg gyűjteményéért. Kapocsi Géza és Réthi István díjat (1-1 eredeti művészi metszet), vitéz Hadházy Dezső magyar blokk és repülőbélyeg gyűjteményéért. Samarjay János díját Bittai Ernő meglepően szép magyar gyűjteményéért. Csáky Imre díját Vidovich Ernő csodás összedíszítésű és sajátkezü rajzaival díszített általános gyűjteményéért és végül Fúrst Mátyás és László díjat Jeddé Fejér Endre különleges magyar anyagával.

A dobreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete újra bebizonyította, hogy milyen magas nívón áll és hogy bármikor készen áll arra, hogy ne csak budapesti de bármilyen nemzetközi kiállítás is megtegye anyagú bélyegkiállítás rendezésében. Jellemző a verseny ki-robbanó nagy sikerére, hogy ezen az egy napon a verseny lezajlása alatt 17 új tag jelentkezett, mintál az egyesület taglétszáma már a 200-at is meghaladja. Az egyesület agilis s körültekintő vezetősége büszké lehet ma-tani nagy sikerére és majdnem biztosan vehető, hogy amint a viszonyok meg-fogják engedni, eg. nagyszabán, országos kiállítás megrendezésével tel-letni fogja eddigi nagy sikerét.

H I R E K

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata december hó 11-én reggel 8-tól, december 18-án reggel 8 óráig: Arany Angyal, Piac u. 50, telefon: 34-06. — Reménység, Csapó u. 22, telefon: 14-21. — Szt. Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-09. — Sas Hatvan u. 66, telef.: 29-19.

Baross-tea

Vasárnap délután az Ipartestület dísztermében rendezte meg a Baross Szövetség és a Baross Női Tábor ezévi jótékony célú műsoros teadélutánját. A dísztermet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség s ott láttuk vitéz dr. Dávid Gézát a Baross Szövetség elnökét, Galamb Ferencet az Ipartestület elnökét, Kontse László nagykereskedőt, valamint Baross Női Tábor vezető tagjait és még sokan másokat.

A Baross Szövetség elnöke vitéz dr. Dávid Géza nyitotta meg meleg szavak kíséretében a műsoros tea-délután kiemelve e délutánnak jótékony célú nemes voltát. A begyűlt pénzösszegből mintegy negyven hadiárvát ruháznak fel. Ezzel szeretnénk egy könnyesppet letörölni a hadiárva arcáról — mondotta Dávid Géza.

A megnyitó után özv. Kocz Aurélné tartott magasszínű előadást egy erdélyi református papicalád életéből és nagy elismeréssel szövegezte a Baross Női Tábor működéséről. A nagy tetszés kísért előadás után Novák Márta meleg hangon szövegezte a hallgatósághoz. Majd Cserép Sanyika szövegezte el Petőfi Falu végén kurtá korcsma című versét nagy hatással. Gábor Aurél orvostanhallgató művészi zongoraszámát Gyóni Géza versét „Magyar asszonyok” címmel Nemere Mária szövegezte el. Kiforrott tudással előadott szövege nagy sikert aratott. Bors Ilona magyar nótákat énekelt zongora kísérettel nagy tetszést aratva.

Cserép Sándorné szövegezte el ezután Deákne „Gyászjelentés” hatóságos versét nagy előadói művészetével, majd kezdetét vette a sorsolás és a megjelölt kellek meg hangulataban maradtak együtt az esti órákig.

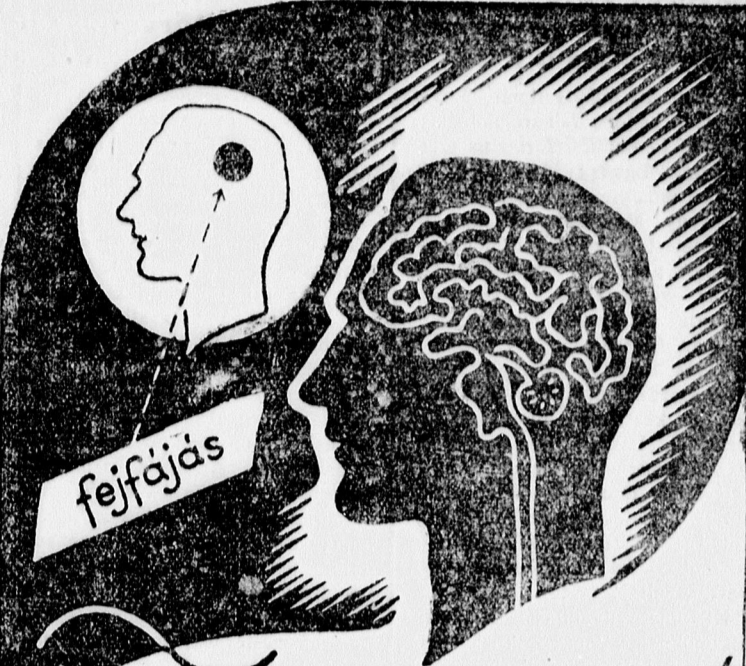
A rendezés munkájában sikeresen vettek részt Galamb Ferencné, Novák Márta, vitéz dr. Dávid Jakabné, Ujvárossy Dezső, Kiss Lajos, Vajna Erzsébet, Prohászka Ella, Kovács János, valamint a Baross Szövetség titkára dr. Palánszky András és a szövetség pénztárosa Ember Lajos.

A teadélutánon háziasszonyok voltak Takács Sándorné Cserép Sándorné, vitéz dr. Dávid alakabé Ujvárossy Dezsőné, Jóna Julia, Prohászka Józsefné, Bors Erzsébet, Orosz Istvánné, Tolnay Lajosné, vitéz dr. Dávid Gézáné, Bihar Nándorné, Kovács Gyuláné, Galamb Ferencné, Kálmán Pirokka.

A befolyt pénzösszegből a jövő vasárnap 40 hadiárvát ruház fel a Baross Szövetség.

A kistemplomi egyházszerzői bibliaköre — szerdai szerkesztésű — kiadása mellett ma, kedden délután 3 órakor tartja összejövetelét az egyházszerzői gyűlekezeti termében (Révész-tér 2. szám). Előtte 3-tól 5-ig nőszövegségi munkára.

Hajdú megye városai és községei karácsonyi segélyt adnak tisztviselőiknek és alkalmazottaiknak. Valamennyien községi testületi határozatot hoztak ebben a kérdésben és betérjesztették jóváhagyás végett a megyegyűlésbe.

Fejfájás!

Pyramidon tabletták megnyugtatóan hatnak a fájdalmak agyi központjára és ilyképp megszűnnek a panaszok is

CSAK EGÝ RUHÁT,
de
Fábiántól
Ferenc József út 43. Svetits palota.
Telefon: 37-86.

IR
Ö
G
E
P
sokszorosítás,
leírás,
kölcsonzés
BORY PIAC-U. 72.
TEL.: 20-51.

Karácsonyra kedveseinek
Kerámiát
íj Székely Szücs Sándortól vegyon
Csapó-u. 33. (Ipariskola épület.) Telefon: 25-70.

Karácsonyra remek ajándékot
KISS
uridivatnál
Alföldi palota

Gyászrovat

Gyarmathy Mihály tímár 79 éves temetése kedden félháromkor lesz a II. B) teremből református szertartással. Lakás: Móric-utca 13. Csurka temetkezés.

Özvegy Mészáros Istvánné 86 éves temetése kedden három órakor lesz a hármastereből református szertartással. Lakás: Jerikó-utca 65. Csurka temetkezés. Kálmán Jánosné Györfly Erzsébet 76 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Boeckai-ter 4. Dankó temetkezés.

Kerekes Ilonka 3. hetében elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Jánosi-utca 57. Bartha vállala a végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon vikonoknak, ismerősöknek, kik szeretett édesanyám, Borbély Zsuzsanna elhunytával ért nagy bánatomban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

Vatikánvárosban az idén nem fenn üzemban a központi fűtés a pápa utasítására. XII. Pius pápa nem akarja, hogy a Vatikánvárosban a meglévő szénkészletek felhasználásával fűtsenek akkor, amikor Rómában nem szabad üzembhelyezni a központi fűtést.

Sok a farkas Kolozs megyében. Kolozsborsza községben egy fedett színbén 17 juho: téptek szét a farkasok. Kide községben kilenc juhot marcangoltak szét a farkascsordák. A "község lakói vasvillával verték szét a garázdákkáló állatokat.

A keleti arcvonalon munkába kezdtek az óriásrepülőgépek. Az ellátási szolgálót nagyszámú ilyen gigászi gép végzi. Néhány óra alatt egész tehervonatnyi árut szállítanak el.

Alagúttal kötik össze Koreát Japánnal. E gondolat megvalósítását azért tartják időszerűnek, mert az alagút a szállítások veszélyezetését megszüntetné. A csuzimai tengersizoros azonban 200 kilométer széles és így Japán csak a háború után gondolhat arra, hogy a nagy tengeralatti alagutat megvalósítsa.

Hajdúböszörmény város képviselőtestülete olyan határozatot hozott, hogy az árvászéki II. ülnöki állást megszünteti és helyette egy közjólléti tanácsnoki állást szervez, az árvászékhez pedig közgyámi állást rendezesít. A meggygyűlés a határozatot pártolólager felterjeszti a belügyminiszterhez.

De Bono tábornagyot, a Marcia su Roma egyik vezetőjét, a fasiszta nagytanács volt tagját letartóztatták és a közeljövöben különbírószág elé állítják.

Dr Ujvárossy Lajos megyei törvényhatóság bizottsági tag haláláról emlékezett meg a főispán a tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen. A közigazgatási bizottságot Ujvárossy halálával szinte pótolhatatlan nagy veszteség érte, hiszen több mint három évtizeden át teljesítette ebben a bizottságban a tagsággal járó köteleseit és odaadó hűséggel, buzgalommal töltötte be feladatait. Csaknem minden ülésen jelen volt és az ügykintézésében mindig tevékenyen közreműködött. Erdemait és emlékeit jegyzőkönyvben örökökítették meg és néma felállással adták kifejezést részvétüknek.

BELLA cipőüzlet
Széchenyi-u. 44. sz. alá költözött

A Piac-utcai halálos liftszerencsétlenség ügye a törvényszék előtt felmentéssel végződött

Hétfőn egész napon át tárgyalta a debreceni törvényszék dr Székely tanácsa a Piac-utcai halálos liftszerencsétlenségrel kapcsolatban indított büntügyet. Gondatlanságból okozott emberölés miatt vádat emelt az ügyészség azért, mert tavaly szeptember 9-én Kovács János házmester, aki a város bérházában volt alkalmazásban, belezuhant a liftaknába és halálra zúzta magát.

A nyomozás megállapította annakidején, hogy a lift ajtaja nyitva volt és azon át zuhant le a házmester. A lift a harmadik emeleten állt, tehát ha a lift szabályosan működik, akkor az ajtajának nem lett volna szabad nyitva lenni a földszinten. A liftten Bruckner Márta ment fel a harmadik emeletre és onnan szölte le a házmesternek, hogy vigye le a liftet. Kovács behajolt a liftaknába, hogy a kapcsolót megfogja és lefelé irányítsa a liftet. Valahogyan egyensúlyt veszített és lezuhant a közel háromméteres üregbe és koponyaalapítórást szenvedett és sérüléseibe másnap meghalt.

A vádirat értelmében a vádlot-

lak padjára került a házgondnok, Bruckner Ödön mérnök és a leánya, valamint Korcsmáros János gépész is, aki a lift felülvizsgálásával volt megbízva. A bíróság a tanúk seregén kívül három szakértőt is megkérdezett, Mátyás Imre, Des Combes Henrik és Sztankay Béla mérnököket, akik egybehangzóan azt adták elő, hogy az ajtó nyitva maradását csakis külső erőművi behatás idézhette elő. Megpedig az, hogy egy fadarabbal megakadályozták az ajtó becsukódását. Ezt a fadarabot a házmester, Kovács használta azért, hogy annak segítségével irányítani tudja alulról is a liftet és ne kényyszerüljön arra, hogy felmenjen vele a harmadik és negyedik emeletre. Ha ezt a kényelmi szempontból rendszeresen használt szabálytalan megoldást nem alkalmazza, az ajtó záródik és nem zuhant volna az aknába.

A bizonyítási eljárás befejezte után este hirdette ki a tanács az ítéletet, melynek értelmében felmentette a három vádlottat, mert nem az ő mulasztásuk, gondatlanságuk következtében történt a halálos baleset. Az ítélet nem jogerős.

A Szabadgyetemem (Népszerű Főiskola) Tanfolyam) a Dérmúzeumban december 17-én, pénteken előadást tart 5 órai kezdettel dr Hank Olivér, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara h. igazgatója „A szántóföldi öntözés elméleti és gyakorlati kérdései” (vetített képekkel), 6 órai kezdettel vitéz Tikos Béla m. kir. erdőnádósos „Alföldi fásítás” címen (vetített képekkel). Belépés díjtalán.

Táncadót vezetnek be Stockholm. A svéd fővárosban január elsejétől kezdve a nyilvános helyiségekben tartandó táncokra táncadót vezetnek ki. A mulatóhelyiségek tulajdonosai viszont elhatározták, hogy újévtől kezdve éjfél előtt öt perccel beszüntetik a táncot.

Szabályozzák a szállóiban lakás tartamát. A közeljövöben megjelenő rendelet szerint vidéki vendégek egy hétig, külföldiek legfeljebb két hétig tartózkodhatnak Budapestben ugyanabban a szállóban.

Horvát állampolgár került lopás miatt a debreceni törvényszék elé, Kardos István napszámost, aki horvát állampolgár, azzal vádolta a kir. ügyészség, hogy Kupfer Jenőnél, akinél alkalmazva volt ruhákat lopott el. Kardos azzal védekezett, hogy Kupfer neki adta a ruhákat. A károsult ezzel szemben azt állította, hogy csak használatra adta át a ruhát. A bíróság Kardost egy hónapi fogházra ítélte el jogerősen.

A nyitott lakásba behatoló tolvaj ellopott 300 pengő értékben női felöltőt, ruhaneműt, pongyolát Bural Jánosné Rákóczi utca 32. szám alatti lakostól.

Ismeretlen tolvaj megdézsmálta a báró Vayné Szeretet Otthon élektárcáját. Molnár Józsefné gondnoknő feljelentést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Vágóhid ucca 1. szám alatt levő Szeretet Otthon élektárcájából nagymennyiségű makarónt, lekvárt, káposztát, hagymát, burgonyát, a hálóteremből pedig lepdőt lopott 300 pengő értékben.

Lopásokat követett el az egyik debreceni kórházban Balogh Eszter 26 éves cseléd, aki zsírt húst, tojást lopott és eladta. A debreceni törvényszék a beismerésben levő tolvaj cseléd lányt két hónapi fogházra ítélte el jogerősen.

Brazíliai szálláscsinálók érkeztek Észak-Afrikába. Amsterdami jelentés szerint Észak-Afrikába 13 brazíliai tiszt érkezett, akiknek feladata, hogy előkészítsék a brazíliai expedíciós hadsereg odaérkezését.

Eltűnt az olasz számvevőszék elnöke. A fasiszta sajtó jelenti, hogy Dino Gasperini egyetemi tanár nyomtalanul eltűnt. A rendőrség erélyes nyomozást indított.

Három gyermek füstihalála. Kecskemétről jelentik: Ifj. Horváth János kohárszentlőrinci gazdálkodó házában magára maradt három gyermeke, a négyéves János, a hároméves Margit és a másféléves Sári. Amikor anyjuk hazatért, a tanya ajtaját zárva találta, a réseken füst szivárgott ki. A szomszédok feltörték az ajtót és a lakásban holtan találják a három gyermeket. Az apróságok anyjuk távozása után játékból magukra zárták az ajtót és tüzet gyújtottak. Az ágyra pattanó szikrától szobátűz támadt. A füstben mind a három gyermek megfulladt.

Besurranó tolvaj három kabátot lopott. Ostreicher Éva Hatvan ucca 28. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a füstölőről két sertéskarajt, három oldalast, nyolc körmöt és más húsokat ellopott, 100 pengő meghaladó értékben.

Elopták a füstölőre tett húst. Rác Rezsőné vendéglős nejje, Szoboszlai út 4. b szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a füstölőről két sertéskarajt, három oldalast, nyolc körmöt és más húsokat ellopott, 100 pengő meghaladó értékben.

Elopták pénztárcáját. Töviskes Imréné hortobágyi lakos bent járt a gabonalrodában. Míg egy aláírást végzett, az asztalra letett pénztárcáját ismeretlen tettes élelmiszerjegyekkel, vásárlási könyvvel marhalevéllel és néhány pengővel ellopta.

IRÓGÉP
javítás újjáépítés
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

Karácsonyra
ezüstneműt, sveici órát már most
rendelje meg Szelecsényinél,
Sas-utca 2. szám. Telefon: 26-60.

Kiss Albert református lelképásztor meghalt

Súlyos gyász érte az Erdős-családot. Kiss Albert ároktói református egyház volt segédlelkész, a Dóczy-intézet egykori vallás tanára, az alsóborsodi egyházmegyve volt főjegyzője és tanácsbírója december 11-én éjszaka három órai súlyos szenvedés után 62 éves korában meghalt.

Kiss Albert Debrecenből nősült, ezelőtt 32 évvel feleségül vette dr Erdős József egyetemi professzor lányát, Erdős Juliannát.

Özvegyén kívül három gyermeke gyászolja: Hegyemegi Kiss György özüdi műszaki tisztviselő feleségével, dr Hegyemegi Kiss Pál, az Augusztina-szeminárium orvosa feleségével és Hegyemegi Kiss M. Linda. Halála gyászborította széleskörű rokonságát.

Kiss Albert temetése szerdán délután 11 órakor a köztemetőben lesz a köztemetőben a díszravatalozóban, az egyházi szertartást dr Farkas Pál lelképásztor végzi. A temetésre Debrecenbe jön az alsóborsodi egyházmegyve képviselőjében Nádházy Bertalan diósgyőri lelképásztor és Kiss Albert hívői közül számosan.

A Márta Kör szeretevendégsége

A háztartási alkalmazottak a MANSZ helyiségeiben szépen sikerült szeretevendégséget rendeztek vasárnap délután. A munkaadó házasságok közül is több ben jelentek meg, hogy ezzel is megbecsülésüknek adjanak kifejezést alkalmazottak és a körrel szemben. Részt vett Kiss Antal Jenő ref. lelkész, aki az ifjúság misszióját lelkésze, Zsoltár éneklése után Siposs Imre ref. lelképásztor, a kör szervezője és irányítója mondott megnyitó, egy-egyszerű tájékoztató beszédet, hangszólóva, hogy a kör működését nem lehet elfoguitan sem lelkésznyelve szemlélni, ez nemzetvédő s egyházeptő munka.

Következett a LXXVII. zsolttár elnéklése, melyet a leányok karrénekeltek szót betanulásban. Kiss Ilona házt. alk. „Hordozd türellemmel felvett keresztetted” költeményt szavaltta el. Szilágyi Margit SDG-tag ismerteztte ezután azt, hogy itt a leányok nemzeti hagyományaink és szokásaink fenntartásával is foglalkoznak. Néhány szép magyar dalt köztük egy ösrégit is, énekelve mutatták be. Közben Balog Eszter ht. alk. szavaltta el mély érzéssel „A Don partján hull a hó” c. költeményt.

A tea elfogyasztása után Szilágyi László MANSZ. orsz. titkár szólaft fel, kiemelve a szolgáló sző értelmét és a cselédszót, mely megnyitójában utalt Siposs Imre. Mindenki szolgál, az a boldog, aki Istennek szolgál, az ilyen mindenkinek tud szolgálni. Egy gazdánk van, a mennyei Atyánk, Isten. Istmertette ezután a MANSZ. hivatását, amelyik cím magához kapcsolja a Márta-Kör Boldog az aki ide küldi alkalmazottját és boldog, aki idejár.

A jelenlevő Kiss A. Jenő lelkész és a házasságok nagy tettségüket fejezték ki a látottak és hallottak felett. Illesse elismerés Lőrincz Kata, Szilágyi Margit és Szilágyi Rózika SDG tagokat a szolgálattért. A házasságosokat adományalkért, a MANSZ vezetőségét a segítő kéznyújtásáért.

A „kollega úr” kiesalta téli kabátját. Baron Béla gazdasági gyakornok Debreceni ucca 2. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen szélhámos ellen, aki magát szintén gazdasági gyakornoknak mondotta és kölcsönkérte egy napra téli kabátját. Az ismeretlen kollega a kabátot eltűnt és napok múlva sem jelentkezett. A rendőrség megindította a nyomozást.

Nagy az érdeklődés a szatmáriak csütörtöki előadása iránt

Szokatlanul nagy visszhangot vert fel Debrecenben, hogy Szatmárnémeti csaknem félszázados kulturális egyesülete, a Kölcsey Társaság Debrecenbe jön előadást tartani. A debreceniek ki-váncsiak arra, mivé fejlődhetett egy irodalmi jellegű egyesület a megszállás 22 éve alatt. Az első megállapítás, amely a debreceni közönség lelkében kialakult az, hogy keményebb magyarok lettek, érdemes tehát meghallgatni a mondanivalójukat.

A másik meggyőződés azoknak a lelkében támad, akik Szatmárnémeti városból és Szatmárnémeti vármegyéből származtak Debrecenbe. Ilyenek családtagjaikkal együtt többszázan vannak. A jegyek elővételben igen szépen kelnek s a legelsőket éppen volt szatmáriak váltották úgy a Méliusz, mint a dr. Berzók-jele könyvkereskedésben. Szepelelnak azonban a jegyvásárlók között debreceniek is szép számmal.

Helyárak 3 és 2 P, a Csokonai Kör tagjai a helyárak felét fizetik.

Öröm az árváknál

Gyakran olvastuk az újságban, hogy a fiú árvaház milyen sok adományt kap. Egyik kislány a másik után kérdezte tőlem, kedves testvér, mi miért nem kapunk semmit se? Én azt feleltem, hogy azért nem kapunk, mert nem imádkoztok érte.

Alig várták az estét, hogy imádkozhassanak azért, hogy adjon az Isten jószívű emberkeket, akik adományokkal a mi karácsonyi örömlünket betöltik. Imádkoztak a legkisebbtől a legnagyobbig. Isten meghallgatta az imánkat és másnap délben Veres Jenőné kedves jótévőnk lépett be és átadott 20 pengő koszorúmegváltás címen a kislányok javára. Alig távozott el, ismét jöttek a csaputjai iskolás kislányok és hoztak 16 kg. burgonyát, 6 kg. lisztet, 3 kg. babot stb.

Volt nagy öröm a gyermekek között, újongva kiáltották, a jó Isten meghallgatta a kérésünket, most már mindég fogunk imádkozni. Másnap dr Erdei Mihály tiszteletes úr jött el hozzánk és 50 pengő adott át és még azt az örömhírt hozta, hogy egy négy-hónapos malacot is fogunk kapni.

Vasárnap délután Ismét eljött hozzánk Veres Jenőné férjével együtt és hoztak 10 kg. barnalisztet, 6 kg. almát és 1 kg. zsírt. Igen nagy örömet szereztek az ajándékaikkal és még sok mindent ígértek meg, amit hálás szívvel köszönünk meg a mi kedves jótévőnknek. Isten áldja meg azokat, akik a maguk nehéz életével mellett még az árvákra is gondolnak és örömet szereznek.

Isten segíti azokat akik öhozzá kiáltanak, Van és lesz öröm a leány árvaházban is.

Anna testvér.

Höigyeim!
Nem drága az ANGORA KALAP, ha „KALAPIPAR“-nál SZÉCHENYI-UTCA 7. szerzi be TURBANSZERU FAZONOK IS
P 55.-től

Éremet, régipézt, náborús sapkajelvényt — sportéremt magas áron vesz
ÉREMGYŰJTŐ
Debrecen, Nyil-utca 111 szám.
Régipézt és érem ügyben tanácsadás. — Csütörtökönként díjtalan érembemutató 6—9-ig

Optikai és fényképészeti cikkeket vásároljon
Ungár József
látzerész és fotószaküzletében SZÉCHENYI-U. 1. SZ.

Uj könyvek

Bibó Lajos gyűjteményes munkái

A kiváló magyar író munkásságának harmincadik évfordulója alkalomából legújabb gyűjteményes kiadásban jelentek meg a Stadium kiadónál. Az első hat kötet most került a magyar olvasókhoz. Ezek az új magyar irodalom történetének java alkotásait foglalja egybe.

A hat kötetből öt regény van: „Meg kell a szívnek hasadni” két kötet, a „Nincs igazom”, a „Havány virág”, a „Halott szerető” és az „Utolsó kaland”. Mind az öt könyv nagy irrodalmi és közönségsiker emlékeztel kerület a könyvirodalom és egy nagy író egyedülálló művészi egyéniségének koronáját adja. Témában, mondanivalójában, hangjában egyaránt határozottan alkotás valamenyny. Bibó Lajos önkéntes magyar föld és nyelvünket különbözteti egymástól az öt regény, de szellemében magyar és annak közönségtől az emelvényeik. A műveket az emelvényeik a szépirodalom egyik humoros és bölcsesség irónak tolnak át vannak az olvasó igazi élménye.

Szinte példátlanul széles Bibó írói skálája a meglehetősen és emberbarátságos írói eszközök révén minden hangnemből és minden egymással barátságos elterülő jellegű témával kapcsolatban is. A rendkívül gazdag öszi könyvpiacnak legnagyobb emelvénye ez a hat kötet, mely tökéletesen adja vissza Bibó Lajos írói egyéniségének változatos, színes, és megkülönböztető jellegű művészi és művelődési értékét, melynek kiállítását díszes elismerés illeti meg a Stadium kiadónál.

Hukly: NYÁR A KASTÉLYBAN. A legszűkebb Hukly-művek közül való ez a kötet, melyben a nagy író plasztikus

transzmisszió. Ikonográfus stílusban nem mindennapi alakokról állítja az izgalmasan érdekes szimbolikus műveit. A mű előadását után érthetővé válik, hogy miért szereti az intellektuális olvasókat az író, aki a kontinensnek talán leghíresebb, mint hazájában A mű a Franklin Társulat kiadásában jelent meg.

Raoul Allier: VARZSLAT ÉS KULTÚRA. Kétszázötven évvel ezelőtt a magyar nyelvű „tudomány” könyve jelent meg az utóbbi időben magyar nyelven. A szerző a modern lélekutazás eszközeivel foglalkozik a primitív afrikai és aubekairai törzsek életével. Igazlanság elvonatkoztatás ez a könyv, mely az ősvilág sötétjében élő ismeretlen emberrel foglalkozik. A Franklin Társulat népszerű Búvár Könyvek sorozatában jelent meg.

LA FONTAINE MESÉI. A francia költőzet egyedülálló kis remekműve egy kététnyelvű válogatott ki ad fordított a Rudnóti Miklós. Ez a La Fontaine-antológia nagy esemény a könyvpiacnak, az olvasó mulatságos és tanulságos állatmesék rojtát, mint egykori szemléltető leírás. A kötet a Franklin Társulat Kététnyelvű Remek sorozatában jelent meg.

KAFFKA MARGIT ÖSSZES VERSEI. Az első nagy magyar költőnő költeményei a mai olvasó is megismerheti a századforduló irodalmának ez a különös, egyéni hangja. A műveket az az érzés érte a pártatlan cselekedet. A Franklin Társulat kiadásában jelent meg. A műveket a Franklin Társulat kiadásában jelent meg.

SPORT

5 mérkőzést meg lehetett volna nyerni a DVSC-támadosor által kihagyott helyzetekből

SBTC—DVSC 2:2 (2:0). A Diószegi úti pályán mintegy négy—öt ezer ember vészt körül, amikor a két csapat KISS M. Ernő játékvezető vezetésével a következő összejövetelükre fut ki DVSC: Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Orosz, Nagy II., Zilahy — Szabó Tiszta, Szilágyi, Mester, Sidlik. — SBTC: Szabó II., Simonyi IV., Kiss — Szabó I., Debrecezen, Bogdár — Kanyó, Csuberda, Vincez, Laczko, Trenka.

Szűkebb körökben kezdődik a mérkőzés és már a harmadik percben ez a támadás eredményt hoznak. Laczko jut újratra ki Csuberdát, aki a 10-os vonalról élős lövéssel megszerezzi a vezetést 1:0. Nagy Mihály vezetődött, de a lövést nem vehették. — Szilágyi és Sidlik nagy ki nagy helyzetet vasutas támadás során majd Szabó II. mellé Mester szabadrúgása fölé száll. SalBTC támadás végén Vincez Kanyó elé játszik s a szeleó lövése Oroszról pattant ki szögletre. 16. percben Csokai a szögletzónánál szereli Trenkát, érthetetlenül hazagurít Nagyának, de közben a szemféltés Vincez elcsúsz. A röviden hazagurított labdát s Nagy Mihály csak nagy ügyvel bajjal menti a veszélyes helyzet. A másik oldalon Sidlik nagy ki jó helyzetet. A 24. percben újabb gól ér el a tarjáni csapat. Vincez kitűré s a tehetetlen Nagy mellett a bal alsó sarokba lö 2:0. A következő percben Szilágyi jó labdával teszi ki Sidliket, de a széles elhárítkezdve a kapusba lö. Nagy II-ről lepatant labda Vincez elé kerül, aki óriási helyzetben hibáz. Szabó vezet a vasutas támadást, de szögletre szerelik. Nyomasztó DVSC fényen alakul ki. A 35. percben Tiszta szépen játszik Szabóhoz, aki 16 méterről mellé lö. Szabó Szilágyi majd Tiszta nagy ki jó helyzeteket a tarjáni kapu előtt. Nagy a vasutas fény, de a debreceni csapatában nincs meg a kelendő autóter. Mester két szabadrúgása eredménytelen. Vincez tör ki a bal-szélén, de beadását mentik a debreceni védők s vége a féldőre.

Szünet után változatos játék alakul ki. A 6. percben Szabó II. a SalBTC kapusa közel meglő Szabó I. (DVSC), amiért a játékvezető jogosan büntetőt ítél, de Mester a 11-est ősszen a bal kapufára lövi. Sorsdöntő pillanat volt. A 8. percben a nap legjobb támadása fordult végig a pályán Zilahy előre ível Szilágyihoz, az Sidliknél helyet oserál, a középre huzódott szélsőnek ad, aki pár lépést vízi

a labdát, majd ballal hatalmas lövést zúdít kapura, mely a felső lécezen oserál. A 10. percben is meleg helyzet alakul ki a tarjáni kapu előtt, mert ekor Szabó, Szilágyi támadás végén az utóbbi az ötösről mellé lö. Mester szabadrúgása nem sikerül. A 20. percben Sidlik beadja a tájári védők fejét felett, de a befutó Szabó megel mellé küldi a bört. Utána Szilágyi jó kapufát, Tízperce állandó DVSC támadás hozza meg az első debreceni gólt. A 31. percben Tiszta a jobboldali kövérdek ki bead s az ötösön felugró Szilágyi fejezől a bal felső sarokba vágódik a labda 2:1. A 34. percben Sidlik futty után gyönyörű gólt lö. A 39. percben kiegyenlített volt. Nagy II. hozzan küll előre egy szabadrúgás. Szabó II., a tarjáni kapus s Szabó egyesször ugrik fel a labdát, közben a debreceni játékos szabályosan testtel a kapuonmenetűra sordija Szabó II-t, akiknek kezében volt a labda. A játékvezető megadja a gólt 2:2. A tarjániak tiltakoznak, de eredménytelenül. Hatalmas iram fejlődik ki az utolsó percben, a DVSC Szabó révén két ízben is veszélyes támadást vezet, de az eredmény már nem változik.

A két csapat mérkőzése szép küzdelmet hozott, melyen az igazságos eredmény négy—ötösös DVSC győzelem lett volna, ez azonban nem következett be, mert a debreceni csapatot haditörő állítak a debreceni csatárok. A SalBTC jól kezelték az első féldő hátréletét s kétfoldos vezetéshez jutott. Szünet után azonban a DVSC ragadta magához a játék irányítását s a látottsá alapján többszörös győzelmet ért el. Egyéni: a DVSCben Nagy a gólokról nem tehetett, biztosekű kapusnak bizonyult. A hátvédök közül Csokai volt a jobbik, de B. Nagy is jól játszott. Orosz hasznos, kitűné tagja a fedeztetőnek Nagy II. góra lezd a régi lenni. Zilahy lelkesen játszott. A támadósbarn egyedül Szabó lendülete dicséret.

A szeltörődiánál a jobbfedezet Szabó I. volt a legjobb játékos Csuberdával s Vincezel egyetemben, akiknek minden megmozdulása veszélyt jelentett a debreceni kapura. Debrecezen jól ügyelt Szilágyira. Kitűné még Kiss és Laczko.

KISS M. ERNŐ nem csinált döntő hibát, bár Sidlik gólja előtt nem volt le.

Kilenczied ponttal győzött Budapest hölgytornász válogatott csapata Debrecen együttese ellen a női tornászviadalon

Vasárnap délelőtt a Csokonai Színházban rendezték meg harmincadik évfordulója alkalmából a Budapesti Védők női tornászviadalt, melyet ezúttal is a fővárosiak nyertek meg. A nagyszabású tornászviadalt vezető nézőter előtt bonyolították le s az előkelőségek sorában ott láttuk a hadtestparancsnok személye képviselőjét, Nagybakay Antal országgyűlési képviselőt, a katonai és polgári előkelőségek számos tagját.

A Himnusz hangjai után Fux Antal tanügyi főtanácsos, a DTE ügyvezető elnöke üdvözlözte meleg szavakkal a budapesti tornászokat, majd a vendégek s a MOTESZ részéről dr. Telesz Rófalai választott kiemelt beszédében a tornasport nemzetnevelő erejét és a sport hőnvelését.

Ezután kezdetét vette a szünetpados hölgytornászviadalt, melynek részlete eredménye a következő: Szabadrúgásokat 1. Budapest (Kóvi, Romák, Karcsis, Zájzon, Veckinger) 47,5 p. 2. Debrecen (Galacze, Kapusy, Kiss Mária, Tóth, Lörinczy Sári) 46,7 ponttal.

Egyéni: 1. Kóvi Bp. 9,8 p. 2. Romák Bp. 9,6 p. 3. Galacze D. és Karcsis Bp. 9,5 p.

Corendősi 1. Debrecen (Galacze, Kapusy, Kiss Mária, Tóth, Magda, Lörinczy Sári) 47,1 p. 2. Budapest (Kóvi, Romák, Karcsis, Zájzon, Veckinger) 46,5 p.

Egyéni: 1. Kóvi Mária Bp. 9,7 p. 2. Galacze D. 9,6 p. 3. Lörinczy Sári D. 9,5 p.

Kéziszerkezetben: 1. Budapest (Kóvi, Romák, Karcsis, Zájzon, Veckinger) 47,7 p. 2. Debrecen (Galacze, Kapusy, Tóth, Kiss Mária) 47,4 p.

Egyéni: 1. Galacze D. 9,8 p. 2. Kóvi Bp. 9,7 p. 3. Karcsis Bp. 9,6 p.

Fémas korlátot 1. Budapest (Kóvi, Romák, Karcsis, Beke, Veckinger) 47,4 p. 2. Debrecen (Galacze, Kapusy, Tóth, Kiss Mária) 47,1 p.

Egyéni: 1. Galacze Katalin D. 9,7 p. 2. Karcsis D. Romák Bp. 9,6 p.

Lougrásban: 1. Debrecen (Galacze, Kapusy, Tóth, Kiss Mária) 48,2 p. 2. Budapest (Kóvi, Romák, Karcsis, Beke, Veckinger) 48,1 p.

Egyéni: 1. Veckinger Bp. 9,9 p. 2. Galacze D. 9,8 p. 3. Tóth, Kiss Mária D. 9,7 p.

Talajtornában 1. Budapest (Kóvi, Romák, Karcsis, Zájzon, Veckinger) 48,1 p. 2. Debrecen (Galacze, Tóth, Lörinczy Sári, Kiss Mária, Kapusy, Júlia) 48,— pont.

Egyéni: 1—2 Galacze Katalin D. és Kóvi Mária Bp. 9,8 p. 3. Tóth Magda D. 9,7 p.

Végrendezésben: 1. Budapest (Kóvi, Veckinger, Romák, Karcsis, Zájzon, Beke) 285,3 p. 2. Debrecen (Galacze, Katalin, Tóth, Magda, Lörinczy Sári, Kapusy, Júlia, Kiss Mária, Lörinczy Irén) 284,4 p.

Egyéni: 1. Kóvi Mária Bp. 58,3 p. 2. Veckinger, Edit Bp. 57,5 p. 3. Galacze Katalin D. 57,4 p. 4. Tóth Magda D. 57,2 p. 5. Lörinczy Sári Deb-

DEBRECZEN 1943 XII. 14

recen 56,7 p. 6—7. Holtversenyben Kapusy Júlia D. és Romák Éva Bp. 56,6 p. 8. Kiss Mária D. 56,4 p. 9. Karcsis Irén Bp. 56,2 p. 10. Zájzon Mária Bp. 55,7 p. 11. Beke Gabriella Bp. 54,8 p. 12. Lörinczy Irén D. 52,9 p.

A Versenyzők szünetében a DEAC—DTE férfi tornászok korlátos és műszabadrúgásokban mutattak be szemből szebb gyakorlatokat, melyek mind nagy sikert arattak. Itt különösen a válogatott Tóth Lászlónak, Hárdu Gyulának, továbbá Balla Tibornak, Verme Lászlónak, Hiripi Endrénének és Papp Bélának volt nagy sikere.

A Versenyzők befejezése után a hölgytornászok a közönségre vonultak s az országos versenytől átvetették a szebből szerelelték. A nagyszerű tornászviadalt a Szózat hangjaival ért véget.

A verseny mintaszerű megrendezéséről és annak zavartalan lebonyolításáról a DTE vezetőségét illeti a megérdemelt elismerés.

A DVSC a kiesési csoport szélére zuhant vissza, de ha győzi nyolcadik lett volna. Az NB I-ben a megülepített és döntetlenek fordulója volt. A legnagyobb meglepetés a DIMÁVAG 2:1 arányú győzelme a Nagyváradi AC felett — Nagyvárados, Csepel—SzVSE 2:0. Szolnok—Ferenéváros 1:0. A többi mérkőzés döntetlen volt. — BSZKRT—Vasas 1:1. Gamma—Elektromos 1:1. Kispést—Kolozsvár 2:2. Újpest—Ujvidék 2:2. A DVSC, ha mindkét pontot megszerzte volt a SalBTC ellen. Nyolcadik helyen vezetve volna az öszi időnyit még az NB I-ben kimagaslóan legrosszabb gólróljándval is. Így azonban az kiesési zóna szélére zuhant vissza, a 12-ik helyre, egyéni: öriási témorális jellemző a bajnok táblázatát, egy-két veszett mérkőzés után a negyedik helyezett könyven helyet cserélhet a jelenlegi utolsóval. A bajnok sorrend az öszi

1. Nagyváradi	15	12	3	34:16	24
2. Gamma	15	7	5	32:28	20
3. Kolozsvár	15	6	5	28:25	17
4. Ferenéváros	14	7	1	23:18	15
5. Újpest	15	6	3	46:32	16
6. SalBTC	15	6	3	31:29	16
7. Kispést	15	7	1	38:36	16
8. Vasas	14	6	2	30:28	14
9. Vác	15	3	8	24:25	14
10. Elektromos	15	6	2	36:39	14
11. SzVSE	15	5	6	24:28	14
12. DVSC	15	6	5	21:37	14
13. Szolnok	15	6	1	31:31	13
14. Ujvidék	15	4	5	22:32	13
15. DIMÁVAG	15	5	2	23:36	12
16. BSZKRT	15	3	4	27:42	10

Erosíteni kell... A vasárnapi mérkőzés a halászeresét leszámítva is rámutatott arra, hogy a DVSC támogatás jelenlegi összetételében nem üti meg az NB I. színvonalát. A vezetőség feladata most az, kezdődik egy csapat pihenőre téni és a feladata: erőteljes bármilyen aldozat árán is a támasdort, mely a legkevésbé gólt lötte az NB I. csapatok között.

Magyar Kupa mérkőzést játszik vasárnap a DVSC. A sorsolástól függ, hogy Debrecenben kerül-e lejátszásra a mérkőzés vagy idegenben. A csoportot ma eltek meg.

A Tízhetelyesi Kupa mérkőzéseket csütörtökön és pénteken bonyolítják le a DTE pályán. Csütörtökön Tuzsér—Hiradok és Zilj—Bétek mérkőzést bonyolítják le, míg pénteken az I. Zilj—III. Zilj, és az II. Zilj—Hadtész végző mérkőzés kerül sorra.

A debreceni tornászok szerdán utaznak el a válogatottal

A Finnországban szereplő magyar válogatott tornászcsapat szerdán utazik el Budapestről Bécs, illetve Losonc felé és Odebergben találkoznak. Csütörtök estére Königsbergbe érkeznek és másnap folytatják útjukat Finnországba. Az egyik csoport, amely négy debreceni tornászból áll, Bécs felé utazik.

A DEAC női kosárlabda csapata az országos bajnokságon 4-ik lett

A vidéki kosárlabda sport népszerűsítés érdekében a kosárlabda szövetség vasárnap egéznapi kosárlabda torna keretében csatlakozta fel Budapestre a BBTE tornacsapattól, an az összes vidéki hölgykosárlabda csapatokat. A tornán ott volt Szege, Kolozsvár, Békéscsaba Pécs, Diósörög, Nagykáta Szabadska Kiskunfélegyháza, Szekesfehérvári és Debrecen hölgykosárlabda csapatát.

A debreceni hölgykosárlabda várokozón felül igen jól szerepelt, mert a nagy mezőnyben 12 percen keresztül az előlők neg. ed.k helyen végeztek. A DEAC első mérkőzését nagy balszerencsével elvesztette 10:9-re, de az utána következő három mérkőzést mind megnyerte. Ha az első mérkőzésen győztek, akkor a második helyen lett volna végeredményben a DEAC. Réztetés eredmények:

Szekesfehérvári RSE—DEAC 10:9. A debreceni hölgyzsa Erdel Mancsi, Afonyi Éva, Kiss Mária, Kiss Éva, Barabás Magda összejövetelben álltak fel s változatos jó irama, izgalmas mérkőzésen a legkevésbébé pontarányban szenvedte vereséget. A debreceni kosárlabdát Afonyi S. Barabás Magda, Erdel Mancsi és Kiss Magda 2—2 dobta.

DEAC—Nagykátai MOVE 12:6. Biztos debreceni gró leta. A DEAC lendületesen és eredményesen játszott, megérdemelten győzött. Meg ilyen arányban s Kosárlabdák: Afonyi Éva és Erdel Mancsi 5—5, Kiss Magda 2.

DEAC—DIMÁVAG 3:6. Izgalmas küzdelem után tudott ez a győzni a debreceni csapat. Sokat támadott, de

Börkesz-fűk, Lördíszmúrák retikül különlegességek, Tóthfalussy-nál Ferenc József-út 40, Ferenc József-út 16.

ezzen a mérkőzésen a kosárlabdás dobásokból álltak a debreceni hölgyek. A DEAC kosárlabdát Barabás Magda 4. Afonyi Éva és Erdel Mancsi 2—2 dobta.

DEAC—Kolozsvári Bástya 8:7. Hatalmas iramú, erős mérkőzés. Állandó DEAC fény, de az utolsó pillanathban egymásután két kosarat érnek a kolozsváriak és így 8:7-re alakul a mérkőzés. Kosárlabdák: Barabás Magda, Erdel Mancsi, Afonyi Éva és Kiss Magda 2—2.

Végrendezésben 1. Szegedi VSE, 2. Szekesfehérvári MAV Előre, 3. Szekesfehérvári RSE, 4. DEAC, 5. Kolozsvári Bástya, 6. DIMÁVAG.

A DEAC együttese végig egyenletesen jól játszott a tornán. Egyénleg Kiss Magda és Kiss Éva vált ki a csapatból, akik minden mérkőzésükön együttesük legjobbja voltak. Barabás Magda szintén is tudása legjavát adta és pompásan játszott, melyet Éva nyugodtsága nagy előnye a csapatnak, a védelem oszlopa volt minden mérkőzésen. Erdel Mancsi végig minden mérkőzésen remekül küzdött.

A mérkőzésekről dr. Kapros László kerületi vezető, aki szintén részt vett Budapesten a következőket mondotta: — A nagy és erős mezőnyben végig jól álltak helyt a debreceni hölgykosárlabdások. Ha egy kis szerencsésük van és nem veszítik el az első mérkőzést, könnyen lehetett volna másodikok. Egyéni: nekem Kiss Magda és Kiss Éva játéka tetszett. A DEAC nagy jövő előtt álló fejlődőkép fiatal együttes — fejeli be nyilatkozatát dr. Kapros László.

És, hogy mennyire igaza van dr. Kapros Lászlónak azt a Budapesten érti eredmény is igaz

A DVSC Szegezen játszik vasárnap Magyar Kupa mérkőzést a SZAK ellen

A Magyar Kupa-bizottság tegnap este ejtette meg a vasárnap kupaforduló sorsolását. A sorsolás első ízben állítja sorompóba az NB I. csapatokat, kivéve a Ferenéváros és Csepelt, akik elmaradt bajnoki mérkőzésüket játsszák le. A sorsolás a DVSC képviselőjében Horváth László, a debreceni csapat fővárosi megbízottja vett részt.

A sorsolás eredményeként a DVSC Szegezen játszik a SZAK ellen, Losonci AFC—DIMÁVAG Nagybányai SE—Nagyvárad AC Szekesfehérvári MAV Előre—Budapesti VSC, Csabai AK—Kolozsvári AC. Újpest—Kispést. Török-vés—Ganz, VI. ker.—Elektromos Szolnok—SzVSE. Vasas—SalBTC a további párosítás.

A DVSC sorsolása nem mondható kedvezőnek, mert a Szegedi AK a legjobb NB II. csapat és eddigi eredményeiből következően jövőre már ímét NB I. csapat lesz. Most vasárnap 14:00-ra győzte le ellenfelet, a Makói AK csapatát. A DVSC mai formájában nem sok reménnyel indulhat Szegeze

K Ö Z G A Z D A S Á G
A magyar mezőgazdaságunk fel kell készülni a világversenyre

mondotta a földművelésügyi miniszter az OMGE közgyűlésén. — Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a tél gazdahét során vasárnap tartotta közgyűlését, amelyen résztvett báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és Szász Lajos közellátási miniszter.

Gróf Somssich László elnöki megnyitójában a nyersanyag igazságos elosztásának fontosságáról szólott, majd az átmenetgazdálkodásra való felkészüléssel beszélt.

Utána báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter szólt fel. Ellameréssel adozott a magyar gazdának, hogy munkásságával ismét biztosította egy évre a kenyeret, és pedig a több kenyeret az egész ország javára.

Közszózat mondott azért is, — hogy a gazda a haladás útján

igyekezik járni. Szükség is van erre, mert a mostani helyzet talán még kedvezőbb évek fogják követni, ezért a magyar mezőgazdaságunk már ma fel kell céltudatosan készülni az előrelátható nagy világversenyre.

Az állattenyésztés nehéz helyzetén — hangzottatta a miniszter — kormányzati intézkedésekkel segíteni alig lehet. A takarmányozási gondok enyhítése érdekében azonban szélesebbre terjesztette ki a siló-akciókat.

A miniszter ezután a közgyűlés lelkes ünneplése közben megemlékezett arról, hogy Somssich László gróf huszontöt év elnöke az OMGE-nak. Ellamerésű s különös melegséggel emlékezett meg az elnök nagy eredményeket felmutató munkásságáról.

Hajdú megye mezőgazdasági állapota

Vitéz Kovássy Lajos m. kir. gazdasági felügyelő Hajdúmegye közigazgatási bizottságában ismertette a múlt havi mezőgazdasági viszonyokat. A jelentésből kitűnik, hogy az őszi szárazság november hó közepéig folytatódott, mikor azután megkezdődött az esős időszak. A november hó második felében lehullott csapadék messze meghaladja a sokéves átlagot, de ennek dacára ez nem jelentett hátrányt, mert a rendkívül szomjas föld a lehullott sok csapadékot gyorsan felitta.

Az őszi vetések közül a későbbiek rosszul keltek, helyenként ritkák és foltosak voltak. Ott pedig, ahol a magot szárazföldre vetették el, a vetések csak a november második felében beállott esőségek után keltek ki, amikor a foit és ritka vetések is rendbejöttek. Így aránylag sok a késői kelésű gyenge vetés, azonban további kedvező időjárás esetén remélhető, hogy azok a tél folyamán kellőleg megerősödnek.

A gazdasági munkálatok közül a tengerisár behordás túlnyomórészt megtörtént és ott, ahol a szárazság nem képezett akadályt, az őszi szántási munkálatok is idejében ellettek véggezve. Köztöttebb földekben azonban a talajok annyira ki voltak száradva, hogy azokon fogatos erővel az őszi szántást végezni nem lehetett. Itt ézen munkálatokkal a gazdák el avnának maradvia, mit azonban az esők beálltával igyekeztek pótolni és ott ahol lehet, őszi szántásokat még most is végeznek.

A száraz nvár és aszályos ósz

A szalmahiány megszüntetésére intézkedést kérnek

A Baross Szövetség takarmánykereskedő szakosztálya tegnap este választmányi ülést tartott. A megjelent tagokat Hannel Oszkár, a szakosztály elnöke üdvözlölte és megnyitotta a választmányi ülést. Megnyitójában hangoztatta, hogy a takarmánykereskedők nehéz helyzetben vannak az áruhiány miatt. A szalmahiány egyes szegényebb családokat különösen érint, mert a szalmaszakokba nem kapnak szalmát. Az elnök elterjesztéséhez Kovács János, a Baross Szövetség igazgatója szólott hozzá és javasolta, hogy küldötséggel keressék fel a főispánt és a közellátási felügyelőséget s kérjenek olyan intézkedést, hogy a gazdákak kötelezzék bizonyos mennyiségű szalma beszolgáltatására. Ezt a szalmamennyiséget aztán szétosztanák a takarmánykereskedők között eladás céljából. A választmány egyhangúan hozzájárult Kovács János indítványához és Hannel Oszkár, valamint Kovács János biztáknak meg, hogy keressék fel dr. Hollóssy Andort is, kitől szakvéleményt kérnek arról, hogy a szegényebb néprétegeknek szalmaszakuk gyakorlati feltöltésére szükségük van friss szalmára.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZO (54)

JANOSSY magannyomozo bizalmasan megfigyvel. nyomoz és megfigyvel. Virag u. 21. telefon: 23-78. 54-799 2 9

KOSZTOLÁNCZY magannyomozo bizalmasan megfigyvel. nyomoz Lorántffy u. 19. 910 12. 31.

GÁLOCSY legrégibb magannyomozo megfigyvel. nyomozásai diszkrétnek eredményesek. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 54-72-34

LEVELEZÉS (51)

BÖRKABATOS csizmás fiatalember, ki engem csütörtök este kísért, ismeretség céljából keresem. Cim a kiadóban. 51-954

MARGARETTA jelgére levél van a kiadóban. 51-934

NYUGDIJAS ingatlanra rendelkeznek levele van a DEBRECZEN kiadóban. 51-918

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

FIATALEMBER bútorüzletbe mindenesnek jóírással felvétetik. Piac u. 85. bútorüzletben. 2-1563

NAPSZÁMOST állandó munkára felveszek. Gyenes, Szent Anna u. 8. 2-992

HÁZMESTERI ALLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTERT azonnali beköltözéssel felveszek Simonffy utcai 4 sz házüzletben. 29-981

HÁZMESTER kis családú felvétetik. Jelentkezni délután: Széchenyi u. 21. 29-1565

IPARI FÉRFI (33)

TIZENNÉGY éves fiút délutánra felveszek Dobozmester Hatvan u. 13. 33-943

SÜTŐ segédet felveszek. Virág u. 1. Kányási. 33-969

EGY fiatal fodrászsegéd felvétetik. Szent Anna u. 14. sz. 33-1561

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓT, jó családból, 16 évesig azonnal felveszünk. Grünfeld, Kis. templom mellett. 49-988

KENYÉRHORDÓ kifutót azonnali belépésre felvesz Árpád-tér 13. 49-1557

KIFUTÓFIUT azonnali felveszünk. Süsskind, Piac u. 71. 49-1556

EGY kifutó azonnali felvétetik Kishegyesi út 38 sütőde. 49-966

KERÉKPÁROZNI tudó fiú, kenyérkihordónak felvétetik. Nyíl u. 77. 49-983

ISKOLÁS fiút szünetre kifutónak felveszek. Goldmann fűszerkereskedő, Külsővásár-tér 13. 49-994

ALKALMAZÁST NYER NŐ VEGYES (4)

ŐSKERESZTYÉN kezdő tisztviselőt felveszek azonnali. Rákóczy u. 9. kapualatt. 4-1560

TANULÓLEÁNY (63)

MEGBIZHATÓ leány tanulóleány vagy komolyabb leány kisegítőnek felvétetik Springer könyvüzletében Ferenc József út 38. 63-923

TANULÓLEÁNYT, könyvkötészetbe fizetéssel felveszek. Pozsár. Kálvin-tér 5. 63-974

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT MINDENES (30)

MINDENEST jól főzöt. Budapestre azonnal felveszek. Ajtó u. 21. 30-1462 vv.

JÓ bizonyítvánnyal mindenest vagy mindenest szobalányt, december hó 15-ére felveszek. Piac u. 68. sz. II. em. 3. 30-736

EGYES mindenestleány 100 pengő havi fizetéssel és teljes ellátással felvétetik. Biró, Betlen-utca 36. 30-1562

MINDENEST 15-ére jó bizonyítvánnyal felveszek. Szent Anna 6. sz., emeleten. 30-971

BEJARONÓ (8)

BEJARÓ mindenest felvétetik. — Etkezde Batthyány u. 11. 8-815

BEJARONÓ kifőzésben felvétetik. Simonffy u. 5 sz. 8-941

TAKARITÓNÓT keres Megváltó gyógyszerár. Piac u. 18. 8-1558

GYERMEK mellé lányt és bejárónót azonnali felveszek. Nagy, Apaffi u. 20. 8-967

FIATAL zsidó lány háztartásba bejárónak felvétetik. Zugó u. 8. szám, keresztépület 8-975

MEGBIZHATÓ bejárót éves bizonyítvánnyal keres házaspár Maróthy György u. 41. 8-958

BEJARONÓT azonnali keresek. Vörösmarty u. 19. sz. 8-978

BEJARONÓ jó bizonyítvánnyal, délelőtti 3-4 órai takarításra felvétetik. Jelentkezni délután 2-3 óra között. Kálvin-tér 13. 2. számú kapu. keresztépület, földszint, udvari lakás. 8-1566

ALKALMAZÁST NYER NŐ (3)

NEMETÜL jól beszél, elmennek gyermek mellé, vagy házvezetőnőnek. Cim kiadóban. 3-938

ÜZLETI AJANLAT 67

BUNDAJAT most készítsesse. alakítsa Kataona Vilmos szücs-mesternél. Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 67-157 12. 12

ÉRTEKES vásznaiból, seiméből, takarékosan szabjuk, varrjuk, himezzük ágyműt. függőnyeit. — Megrendelőink anyagjait külön bebiztosítottuk. "Favorit" Csapó u. 24. sz. 67-573 12. 31.

AJANDEKNAK, papucstól, babát, macskót Fextilfeldolgozóknál készíttessen. Hozott anyagból is. Javítást vállalok. Batthyány u. 1. 67-12 1. 4.

SZÖRMEBUNDAKAT javítok, alakítok, festek, veszek, eladok. Kóváry szücs-mester püspöki palota. 67-599 2. 2.

REGOLCSOBAN test tisztít Weisz keimerestő Arany János u. 29. sz. keresztépület. 1000 vv

KARÁCSONYRA hasznos ajándékok. Por-szívót, gramofont, resót termofort, hópalackot, s vasalót, kerékpár, rádióalkatrészeket. Soltész, Kálvin-tér 2. 67-1796 1. 31

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 7 (kisállomásnál). 67-1792 1. 5

ÚJÁ varázsolom kabátját, kosztümjét, gyönyörű kivételben „Tildi” divatszalon. Rákóczi u. 11. 67-568 1. 11.

MEGJELENT Czegledi Betegségmentes boldog élet módszere. Reform vegetarizmus. Ára 4 P. Kapható könyvkereskedőknél. 67-1013

PULLOVER, kesztyű, s zokni kötést jutányosan vállal iparművész. — Piac u. 77. művirágké-szítőnél. 67-990

NYAKKENDŐIT karácsonyra kitisztítom, kifordítom, kijavítom szak szerűen. Timár u. 13. 67-936

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!

Magas arakat fizetek szönyegekért, függőknyőkért, ezüst és apácák készletekért, — jobb márkájú festményekért régi bútorokért, nemes dísz tárgyakért stb. Ingóságközevitő, püspöki palota 66-1991 1. 21.

TOLLAT megmagasabb nappali aron vesz „Hanygya” tolgijútó telep. — József kir. herceg u. 71. 66-760

ÉLELMISZER, ITAL (18)

IDEI fajbor, sajátermésű, tisztánkezelt, literenként ismét kapható Cse-repe u. 5. 18-1506

KÁRPATALJAI almák kaphatók, nagyobb és kisebb tételekben. Értekezni Burgundia utca 6. délelőtti 10-12-ig, dél után 2-4-ig. 18-953

BŐR ideit la. 500 liter egyben vagy 25 literen felül (telben) eladók. Cim megtudható Kosuth u. 27. zsáküzletben. 18-947

VÁLOGATOTT szép fajalma és birsalma eladók. Kigyó u. 35. 18-933

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

RÉGI ékszereket, ezüstöt, brilliánsat, magas aron veszek. Ékszerjavítás. Poliak aranyműves, Hatvan u. 2. 19-239 3. 2

ARANYAT, ezüstmet, ékszereket napi aron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19-593 2. 18

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat, ékszer napi aron veszek. Szelecsényi Sas u. 2. 19-898 3. 2

EGY pár brilliáns függő s egy brill gyűrű, egy Rington irógép eladó. — Hunyadi u. 14. Zsáogház. 19-617

EGY női arany karika-gyűrű eladó. Ajánlatot "Jegygyűrű" jelgére kérek a kiadóba. 19-950

OKTATÁS (56)

ALGEBRÁT, ábrázoló mértant, fizikát, tanít felső gimnázisták és iparskolások részére szak-erő Werbőczy u. 4. szám harmadik em. 5. 56-962

TÁRS (61)

ÚJ vállalat létesítéséhez tőkét, vagy pénzesztársat keresek. „50 000” jelgére a kiadóba kérem a választ. 61-976

TÁRSAT keresek kevés tőkével. Nagyerdőhöz közeli lakással, lehet nő is. „Intelligens” jelgére a kiadóba. 61-922

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GEP (7)

EGY darab 2 és 3 literes 1600 motor 283. 38 volttal 2800 percorevű motoros centrifugál szivattyúval szivó és nyomó csatlakozással bésebeli minőségben, alig használt állapotban eladók. Honvédeimető utca 6. 7-187 vv

EGY jókarban levő kerékpár eladó. Teleki utca 96. sz. 7-787

SÁCSIS motorkerékpár 100 köbcéntis, új gumikkal eladó. Derecske katolikus plébánia. 7-1429

JÓKARBAN levő nagy férfi szabó varró-gép eladó. Árpád-tér 10. 7-973

ELADÓ egy jókarban levő bőrvarrógép, Vendég u. 5. Bessenyel szabó-üzlet. 7-929

EGY darab szivarhajós varró-gép eladó. Csapó u. 28. házmeester. 7-920

RÁDIO (58)

RÁDIO 5+1 kis hibával eladó, vagy 2+1-re cserélek. Csokonai utca 34. 58-952

ELADÓ 2+1 Philips rádió Használt asztal-spór, Gyepüör 37. Kis-csöfő. 58-928

HANGSZER (28)

ZONGORA (angolasi) munkát, kitűnő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28-624 5 3

ZONGORA hangolást, s javítást székszerűen végzek, hosszú zongorából modern keresztűhőst készítek. Most elkészült munkám megtekinthető Tonté zongora hangszer készítő, Varga u. 32. 28-991

BÚTOR (9)

HALOSZOBÁK, ebédlők, kombinált szobák konyhaberendezések — Salamon bútorüzletében Jo minőség, előnyös arak. Hunyadi 2. 9-238 2. 27

NINCSEN fényes karkatunk bútorát ocsón adunk. Piac u. 71 szám udvarban. Brilline. 9-1484 1 8

HALOSZOBÁK, konyha berendezések legjobb kivitelben állandóan rak-táron. — Ujfalusynál, Bethlen 56. 12. 31. 9-772

HASZNÁLT bútorokat iródbarendezést, wert heimkasszát és üzletberendezést magas aron veszek Verő. Csapó u. 10. sz. 9-737 12. 15.

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények raktáron Arany János u. 1. udvarban. 9-1366 3. 5

HÁLÓ, komplett, ke-ményfából eladó. Irinyi u. 8. sz. 9-493

ELADÓ két nagy állító-tűkór, szabóknak alkalmas szárítóbura. — Hajó 22. 9-955

ÚJ modern konyhabútorok eladók Nagy asztalonnál Kút utca 42. 9-951

ÚJ SEZLON, rekamé, s fotelek, székek eladók. Homok u. 142 kereszt-épület. 9-937

SZÉP hálószoba, féregmentes eladó. Arany János u. 53. 9-965

JÓKARBAN levő mahagóni hálószobabútor eladó. Eötvös u. 62. 9-937

EBEDLŐ jókarban csillárok, használt szőnyeg rézkarnisok konyha-gy, régi képes újságok nagy mennyiségben eladók. Szent Anna u. 10. II. em. 3. 9-1567

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERELNÉM Luther ucca 26. szám alatti lakásom szoba. konyhából áll. Csapó utcai körzetre. 53-692

KIS SZOBA, konyha, s kamarás lakásomat elcserelném hasonlóval — vagy egyszobással. Gyepüör 37. Kisék. 53-927

LAKÁST KERES (52)

FÁT és m. zset adnék annak, aki sürgősen egy szoba konyhas lakáshoz juttat. Nyíl utca 41. 52-924

KERESEK egy szoba, konyhas lakást, évi lakbért előre fizetem. Cim: Nagybockay harmadik dűllő. 52-935

BÚTOROZOTT SZOBA (10)

KÖZPONTI fűtéses bútorozott szoba, úrnőnek kiadó. Cim a kiadóban. 10-1563

KIADOK lakásomból különbejárattal bútorozva, vagy üresen egy helyiséget, mellékkeliséggel. Évi lakbér előre fizetendő. Dícsőfi u. 8. 10-972

SZEPARÁLT bútorozott szoba, esetleg konyha használattal, díszített váltórnak, hölgynek, házaspárnak, kedden délig. Rothermere u. 43. keresztépület. Késsőb Belváros jelgére megkeresés a kiadóban. 10-995

BÚTOROZOTT szoba kiadó. Szent Anna u. 43. 10-926

ELVESZETT (13)

ELVESZETT egy jobb-kézre való szürke férfi bőrkésztyű a Maróthy utcán. Megtaláló 10 P jutalomban részesül. — Maróthy 19. Sarkadi. 13-948

TALÁLTATOTT angol szetter vasárnapi Igazolt tulajdonosa átveheti. — Bethlen u. 31. 13-980

F. HÓ 11-én elveszett szemüvegem 11-én akta-táska vadonatúj esernyő Becsületes megtaláló városi adóhivatal 18 számú szobában, jutalom ellenében adja le. 13-977

ÜZLETEMBŐL csütörtökön tévedésből elvitt számlacsomagot, vásárló hölgy sziveskedjék visszahozni. Robur. 13-970

VEGYES (68)

MEGVÉTELRE keresek, minden mennyiséget átveszek és jó árat fizetek régi, megszázádbeli üzleti, magán és egyéb levelekért, melyeken a bélyegek még rajta vannak Cim a kiadóban. 68-560

CSEREÜZLET (11)

ELCSERELNÉM jó strapa csizmám tengeri-ért. Cegléd utca 4. 11-942

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

NEGYVENHARMAS csizmák eladók. Arany János u. 53. 69-964

RHEKI kamarn tisztli zubbonyok nadrágok, s pilótaöltöny, jó minőségben eladók. Borovszky úriszabóságában. Csapó u. 98. 69-1406 1. 4.

TISZTI és vasuti egyzen ruhák, bőr- és szőrme-kabátok, ebédészőnyeg, ponyva, szűr, kocsisruha, Glück Bádagos utca. 69-949

GYERMEKRUHÁK, lapossarkú 38-as hócipő, női ruha eladó. Külső-vásár-tér 15. Kereszt-épület. 69-925

JÓKARBAN levő sőtét-csikos férfi ruha eladó. Kőlcsey u. 19 (villany-csengő). 69-1559

GYAPJU szürke női téli kabát prém gallérral eladó. Piac u. 81. I. em. 69-986

ELADÓK: magyar perzsaszőnyeg, goblein kép, tiszta gyapjú szmoking s frakk, és aszalterítő, Kossuth u. 3. 69-957

JÓ szőrmebundák megbizásból eladók. Macska seal, bárányok, Kóváry szücs-mesternél, Püspöki palota. 69-984

FEKETE női télikabát eladó. Maróthy György u. 30. második ajtó. 69-989

ELADÓ új öltöny, egy 170x270 perzsaszőnyeg, egy pár hatvanas brilliáns, csak privátnak. Megtekinthető délutánonként. Cim a kiadóban. 69-930

ÚJ női panafix bundabélés eladó. Sóvári Ilona Piac u. 46. varroda. 69-1564

BUNDA szürke buenó középtermetre eladó. Ugyanott Telefonken középszuper rádió eladó József kir. herceg u. 8. kapualatt jobbra. 69-1568

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKAGY, ke-ményfából fényezve 108.20 P. Szabó asztalos bútorüzletében. Csapó u. 33. sz. 27. 191 2. 14

FÉHÉR mély gyermek-kocsi eladó. Kassa út 5. 27-968

TELJESEN új vajszínű steepl, modern mély gyermek-kocsi eladó. Ertekezni: Csokonai u. 20., üzletben. 27-919

INGÓSÁG VÉTEL VEGYES (37)

VÁGOTT haját veszek, Széchenyi u. 23. parókakészítő. 37-961

NAGYOBB mosástott s jégsekretyt keres a há-ziaszönyegképző iskola. Kürtös u. 3. (Kisállomás mögött). 37-921

INGÓSÁG ELADÁS VEGYES (36)

HUNGÁRIA malom le-szerelése folytán eladó búzasilos képad, lisztker-vező kamra, 12 ezer li-teres víztartály csövekkel, egyéb apró szerszámok, Ertekezni: Takács Mihály, Bánffy u. 2. 36-931

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

GAZDASÁGI felszere-lési gépek, eszközök, kocsi, szekerek, alká-trések állandóan rak-táron. Arusit, becsereit, vásárol vitez Nagy János, Hatvan u. 41. Tele-phon 26-19. 24-1358 3 5

HUSZSOROS, vetőgép, szórórósta, konkolyozó, ekék, hámos eladók. Megtekinthetők Buzgó József cipésznel Nagy-letán. 24-939

ZSIROSBODÓN zománcozott, 16 literes eladó. Külsővásár-tér 13 jobbra második ajtó. 24-966

SŐZÓDEZSÁK, ká postás kádat, konzer ves hordók eladók. Nagy u. 4. 24-966

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

LEVELES csutka kéve-számra is kapható Pa-csirta 53. 25-948

CSEMEGE sütőtök bár-milyen tételben, háztól eladó. Veres u. 5. 25-988

INGATLANI KERES MEKVÉTELRE (38)

NAGYOBB bérházat ke-resek egyik ügyfelem ré-szére. Ajánlatokat író-damba kérek. dr. Leveles Imre, ref. püspöki palota. 38-1425

BÍRTOKOT keresek egyik ügyfelem részére, 500-1500 holdig. Aján-latokat íródba kérek. dr. Leveles Imre ügyvéd, ref. püspöki palota. 38-1424

NAGYOBB bérházat ve-szek megbizásból dr. Bő-szőrményi Béla ügyvéd, Ferenc József út 70. 38-932

200.000-3.000.000-ig jókarban levő bérházat megvétele keresek Ügy-ladonosok ajánlatát úgy-nökök kizárásával ké-rem sürgősen, de legke-sőbb déli 12 óráig, Varró József, Bikaszálló, 120. számú szobába. 38-476

ELADÓ HÁZ (17)

HUSZMÉTERES ház azonnali lebontásra el-adó. Péterfia u. 61. sz., GYÖGYSZERTÁR. 17-619

KERE